Memòria tècnica de la gestió dels residus municipals a la comarca del Ripollès

Any 2021 · expedient 317/2022

Consell Comarcal del Ripollès

Índex

EXP. 317/2022

MEMÒRIA TÈCNICA DE LA GESTIÓ DELS RESIDUS MUNICIPALS A LA COMARCA DEL RIPOLLÈS - ANY 2021

1 ÀMBIT D'ACTUACIÓ 4
2 RESULTATS GENERALS DE LA RECOLLIDA DE RESIDUS MUNICIPALS 7
3 RESUM DE LA GESTIÓ DELS RESIDUS MUNICIPALS PER MUNICIPI 11
4 RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ RESTA 15
4.1 GENERACIÓ TOTAL I GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE LA FRACCIÓ RESTA 17
5 RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ ORGÀNICA (FORM) 19
5.1 GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE MATÈRIA ORGÀNICA 21
5.2 CARACTERITZACIONS DE LA MATÈRIA ORGÀNICA 23
6 RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ VIDRE 24
6.1 GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE LA FRACCIÓ VIDRE 25
7 RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ D'ENVASOS 27
7.1 GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE LA FRACCIÓ ENVASOS 28
8 RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ PAPER-CARTRÓ 30
8.1 GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE LA FRACCIÓ PAPER-CARTRÓ 32
9 RECOLLIDA DE RESIDUS VOLUMINOSOS 33
9.1 GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE VOLUMINOSOS 36
10 RECOLLIDA DE ROBA 38
10.1 EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA DE RESIDUS TÈXTILS 39
11 DEIXALLERIES 40
12 CAMPANYES REALITZADES DURANT L'ANY 2021 43
12.1 CAMPANYA DE FOMENT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA 43
12.2 CAMPANYA DE FOMENT DE LA RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ ORGÀNICA DELS GRANS GENERADORS DE LA COMARCA 45
12.3 ACTIVITAT "AUTÒPSIA DELS RESIDUS" 47

1 ÀMBIT D'ACTUACIÓ

El Consell Comarcal del Ripollès té la delegació de les competències de la recollida de residus municipals dels dinou municipis que constitueixen la comarca del Ripollès.

En total l'any 2021 s'ha prestat el servei a 25.449 persones segons el padró municipal d'habitants publicat a la pàgina web *www.idescat.cat*, tanmateix, també s'ha prestat servei a tota la població que té segona residència a la comarca.

Els municipis amb servei de recollida de residus municipals són:

MUNICIPIS DE LA COMARCA DEL RIPOLLÈS I POBLACIONS DE DRET (2021)

Municipis	Habitants
Campdevànol	3.225
Campelles	149
Camprodon	2.435
Gombrèn	196
Les Llosses	209
Llanars	535
Molló	347
Ogassa	240
Pardines	166
Planoles	311
Queralbs	191
Ribes de Freser	1.787

Ripoll	10.721
Sant Joan de les Abadesses	3.250
Sant Pau de Segúries	725
Setcases	185
Toses	178
Vallfogona de Ripollès	213
Vilallonga de Ter	386
Total	**25.449**

En funció del nombre d'habitants, s'atén:

- 14 municipis de menys de 1.000 habitants amb una població total de 4.031 habitants.
- 4 municipis entre 1.000 i 5.000 habitants amb una població total de 10.697 habitants.
- 1 municipi de més de 5.000 habitants amb una població total de 10.721 habitants.

COMARCA DEL RIPOLLÈS

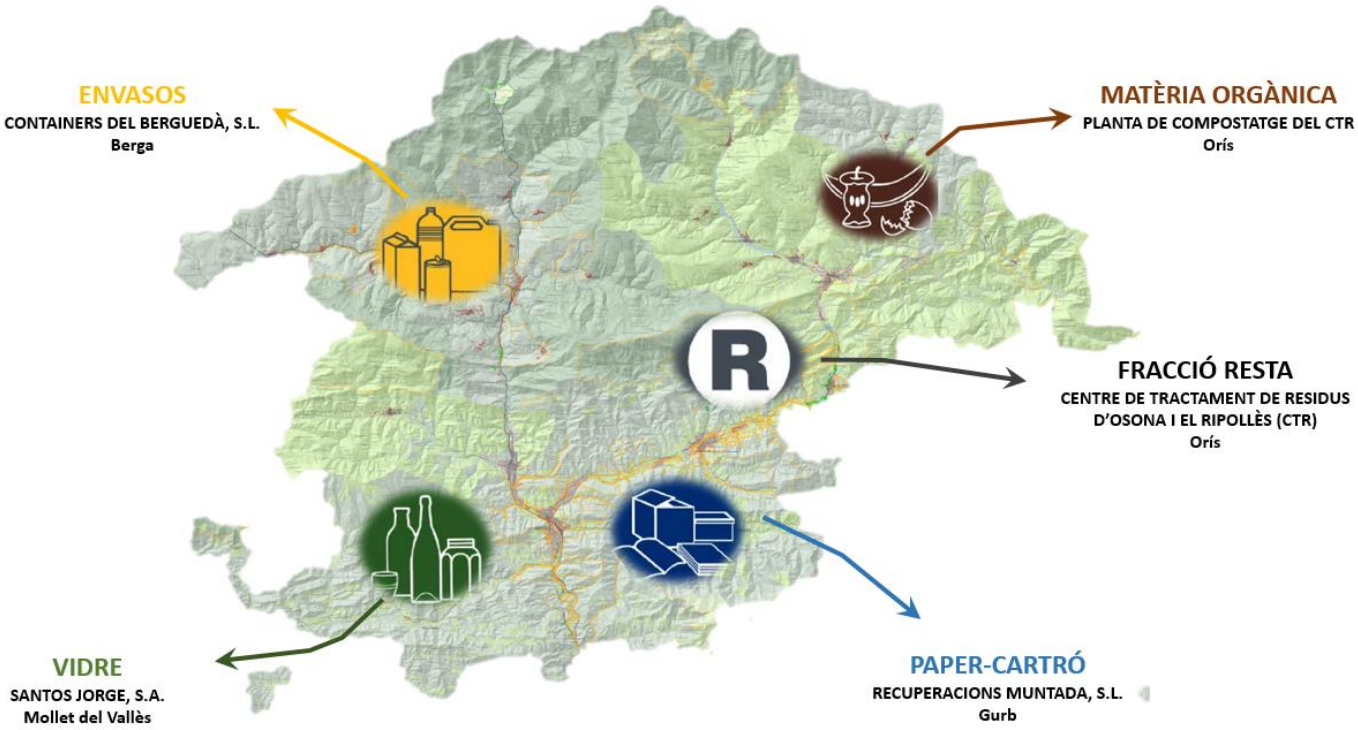

2 RESULTATS GENERALS DE LA RECOLLIDA DE RESIDUS MUNICIPALS

Durant tot l'any 2021 s'han recollit 14.703 tones de residus municipals a tota la comarca, amb una generació global mitjana de 578 kg/hab./any. Respecte l'any 2020, la generació total de residus municipals ha augmentat pràcticament un 4%, fins a situar-se en 1,58 kg/hab./dia.

A continuació es pot observar el resum global de les tones recollides i les ràtios de generació.

RESIDUS MUNICIPALS RECOLLITS DURANT EL 2021[1]			
Fracció	**Tones**	**Kg/hab./any**	**Kg/hab./dia**
RESTA	7.589,25 *(7.560,02)*	298,21 *(299,37)*	0,81 *(0,82)*
PAPER-CARTRÓ	1.227,01 *(1.216,49)*	48,21 *(48,17)*	0,13 *(0,13)*
ENVASOS	845,40 *(815,48)*	33,22 *(32,29)*	0,09 *(0,09)*
VIDRE	884,36 *(894,80)*	34,75 *(35,43)*	0,09 *(0,10)*
FORM + PODA	1.729,26 *(1715,50)*	67,95 *(67,93)*	0,19 *(0,19)*
TÈXTIL	101,23 *(82,58)*	3,98 *(3,27)*	0,01 *(0,01)*
DEIXALLERIA	2.326,82 *(1.884,55)*	91,43 *(74,63)*	*0,25* *(0,20)*
TOTAL	**14.703,33** *(14.169,41)*	**577,76** *(561,10)*	**1,58** *(1,53)*

La fracció resta inclou la part dels voluminosos que s'han recollit i que no s'han valoritzat (s'han portat a l'abocador d'Orís), la resta de voluminosos, que s'han valoritzat, s'inclouen a la deixalleria. Les tones de paper-cartró recollides són la suma de les tones recollides en els contenidors, en les deixalleries, en els comerços i en el porta a porta.
La fracció tèxtil inclou el tèxtil recollit en els contenidors i en les deixalleries.

[1] *Entre parèntesi es fan constar els valors de l'any anterior (2020).*

RESIDUS MUNICIPALS RECOLLITS DURANT EL 2021

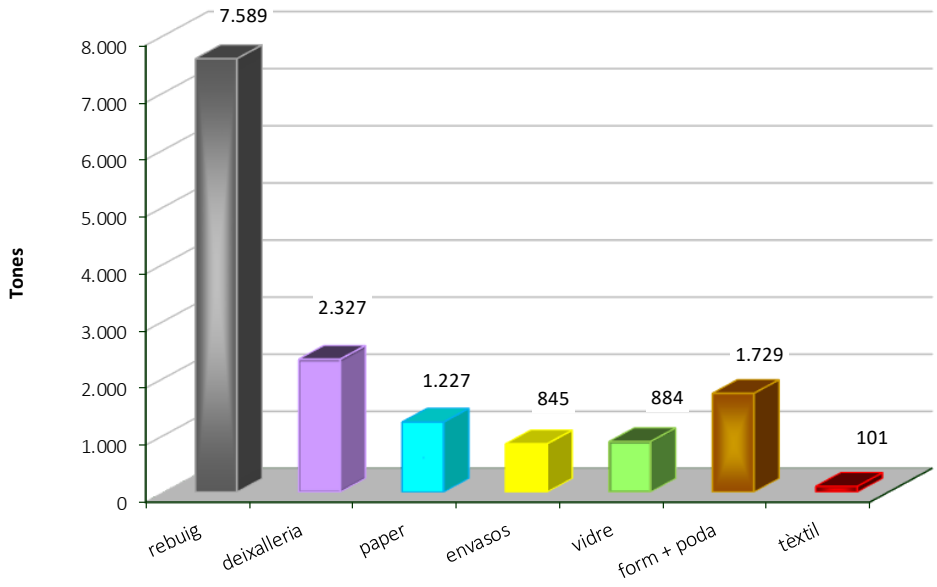

RESUM DE LA RECOLLIDA DE RESIDUS MUNICIPALS (2021)

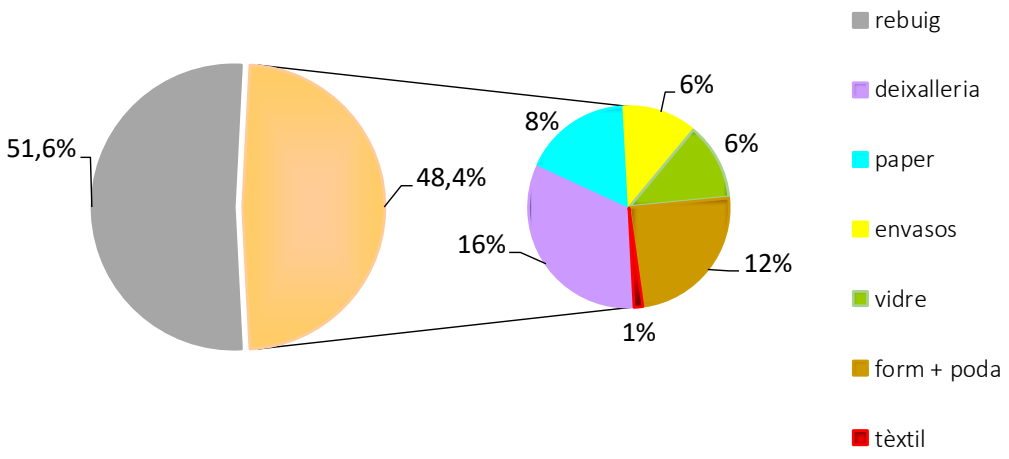

EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA DE LES DIFERENTS FRACCIONS DE RESIDUS (% DEL TOTAL DE RESIDUS MUNICIPALS GENERATS) (2010-2021)

	VIDRE	ENVASOS	PAPER I CARTRÓ	FORM	ALTRES RECOLLIDES SELECTIVES	% recollida selectiva/ residus municipals	% resta/ residus municipals	Generació de residus municipals totals (tones)
2010	4,58%	3,06%	6,17%	11,12%	11,74%	36,67%	63,33%	16.522,06
2011	5,20%	3,44%	7,37%	11,86%	10,30%	38,17%	61,83%	14.730,75
2012	5,23%	3,54%	7,27%	11,93%	10,37%	38,35%	61,65%	13.974,12
2013	5,45%	3,47%	7,04%	11,37%	10,02%	37,35%	62,65%	13.355,20
2014	5,15%	3,45%	7,11%	11,43%	10,19%	37,32%	62,68%	13.480,60
2015	5,24%	3,35%	6,82%	10,76%	11,08%	37,25%	62,75%	13.513,62
2016	5,38%	3,52%	6,98%	10,69%	12,90%	39,46%	60,54%	13.757,54
2017	5,52%	3,84%	7,41%	10,11%	12,88%	39,75%	60,25%	13.686,19
2018	5,18%	4,06%	7,31%	9,95%	13,35%	39,86%	60,14%	14.663,04
2019	6,24%	5,14%	8,46%	11,00%	13,89%	44,73%	55,27%	13.903,63
2020	6,32%	5,76%	8,59%	12,11%	13,88%	46,65%	53,35%	14.169,42
2021	6,01%	5,75%	8,35%	12,11%	11,76%	48,38%	51,62%	14.703,33

EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA SELECTIVA PER FRACCIONS I DE LA RESTA (2010-2020)

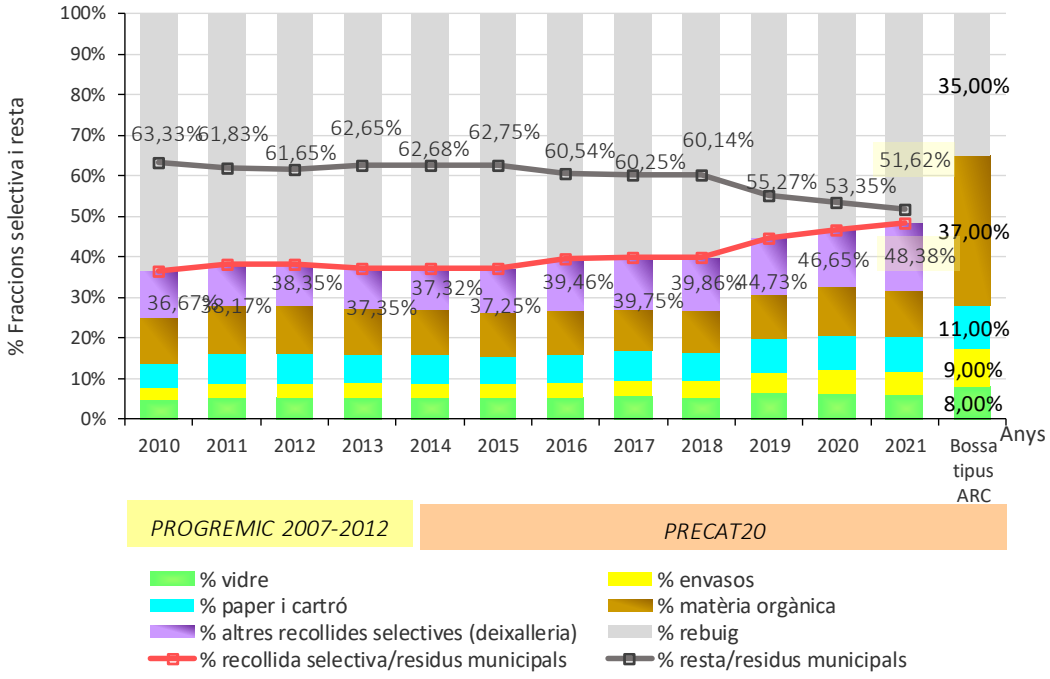

EVOLUCIÓ DE LA GENERACIÓ I GESTIÓ DE RM (2010-2021)

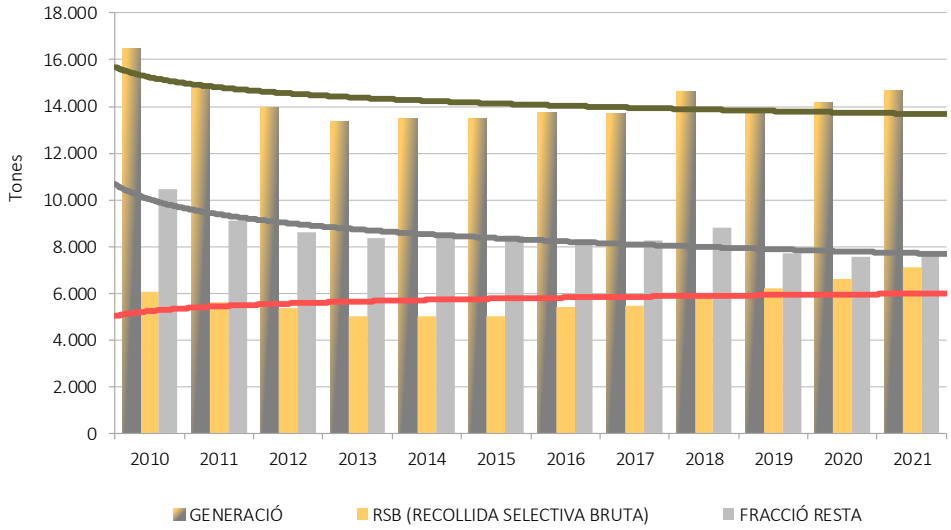

La generació de residus municipals[2] a la comarca del Ripollès ha augmentat lleugerament respecte l'any 2021 (un 3,77%), també ha augmentat la recollida selectiva bruta[3] (un 7,6%), però la fracció resta (aquells residus que no es recullen selectivament) no s'ha reduït, sinó que s'ha mantingut pràcticament igual que l'any anterior (un 0,4% més). En conjunt, del total de residus municipals generats al Ripollès, l'any 2021, se n'han recollit selectivament 7.114 tones. Això representa un índex de recollida selectiva bruta del 48,38%. En 11 anys, aquest índex ha passat del 37% al 48%.

La gestió dels residus és un dels aspectes centrals de la gestió ambiental, a Catalunya aquesta gestió es regula mitjançant el PRECAT20[4], que té l'objectiu general de reduir la generació de residus un 15% en pes respecte els valors de l'any 2010, i arribar al 100% de residus tractats prèviament a deposició.

Pel que fa a les directives europees, estableixen també objectius per avançar en aquesta línia, un dels quals és que al 2030 només es podran destinar a dipòsit el 10% dels residus municipals generats.

[2] **Generació de residus municipals:** quantitat de residus municipals produïts en tones. S'entén com el sumatori de la recollida selectiva bruta, i la gestió a sistemes finalistes

[3] **Recollida selectiva bruta:** residus municipals aportats als sistemes públics de recollida (contenidors, porta a porta, deixalleries, botigues,...), incloent els impropis, és a dir, aquells residus que no corresponen a la fracció residual objecte de recollida.

[4] **PRECAT20**: Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya 2013-2020.

Per tal d'assolir aquests objectius, cal la implicació de tots els sectors i portar a terme actuacions i campanyes de sensibilització per fomentar el reciclatge, adreçades tant a la ciutadania com al sector empresarial.

3 RESUM DE LA GESTIÓ DELS RESIDUS MUNICIPALS PER MUNICIPI

L'any 2021 s'ha arribat a una recollida selectiva bruta comarcal del 48%, però per municipis, s'observa molta variabilitat:

RECOLLIDA SELECTIVA BRUTA PER MUNICIPIS (2021) (TONES)

	RECOLLIDA SELECTIVA BRUTA (R.S.B)	FRACCIÓ RESTA (DEPOSICIÓ)	RESIDUS MUNICIPALS TOTALS (R.M.)	% RECOLLIDA SELECTIVA BRUTA (R.S.B/R.M.)	% DEPOSICIÓ ABOCADOR
Campdevànol	1.082,41	934,06	2.016,47	54%	46%
Campelles	29,86	71,00	100,86	30%	70%
Camprodon	805,64	1.017,24	1.822,88	44%	56%
Gombrèn	49,83	67,18	117,01	43%	57%
Les Llosses	20,92	84,00	104,92	20%	80%
Llanars	119,14	214,32	333,46	36%	64%
Molló	110,88	106,05	216,93	51%	49%
Ogassa	30,96	61,33	92,29	34%	66%
Pardines	40,82	54,37	95,19	43%	57%
Planoles	77,25	156,15	233,40	33%	67%
Queralbs	89,83	150,82	240,65	37%	63%
Ribes de Freser	462,49	607,73	1.070,22	43%	57%
Ripoll	2.748,62	2.859,69	5.608,31	49%	51%
Sant Joan Abadesses	1.052,03	431,83	1.483,86	71%	29%
Sant Pau de Segúries	158,91	270,05	428,96	37%	63%
Setcases	41,04	147,81	188,85	22%	78%
Toses	29,74	90,56	120,30	25%	75%
Vallfogona de Ripollès	49,32	33,55	82,88	60%	40%
Vilallonga de Ter	114,39	231,51	345,91	33%	67%
TOTAL	7.114,08	7.589,25	14.703,33	48%	52%

RECOLLIDA SELECTIVA BRUTA PER MUNICIPIS (2021)

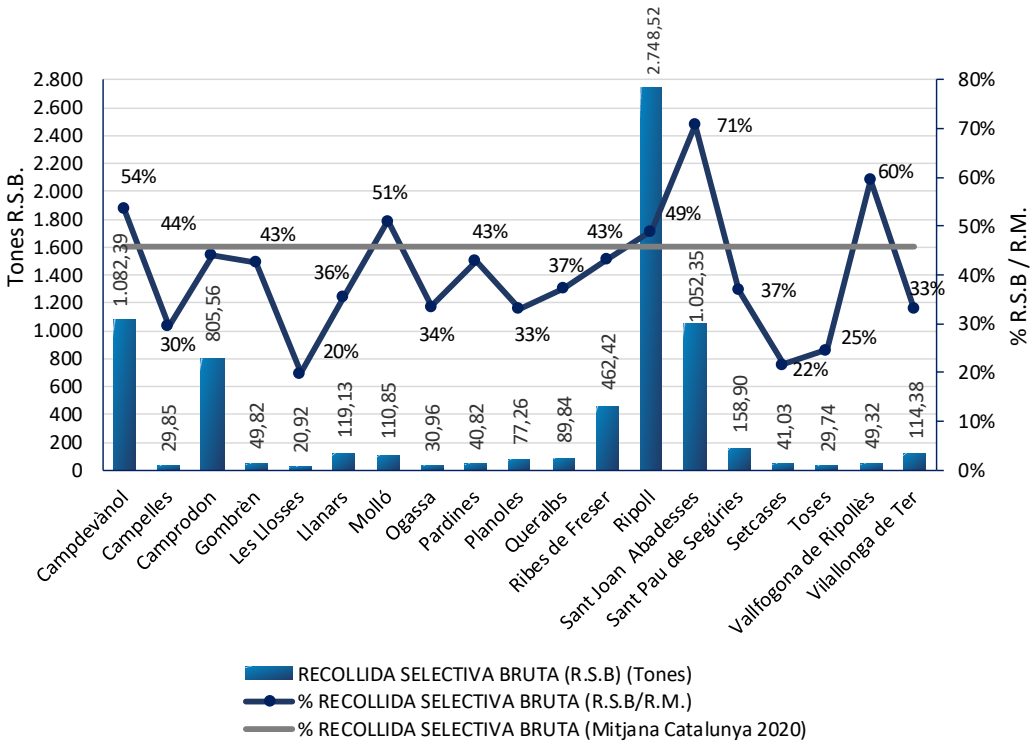

A Catalunya l'any 2020 es va obtenir una recollida selectiva bruta mitjana del 45,9%. A la comarca del Ripollès aquest indicador oscil·la bastant, sent el valor mínim d'un 20% i el màxim d'un 71%, a més, tenim cinc municipis per sobre del valor mig de Catalunya però, tot i així, és necessari fer campanyes de sensibilització i foment de la recollida selectiva, tant entre la ciutadania en general com, especialment, entre el sector de la restauració.

Pel que fa a Europa, un dels objectius de reciclatge dels residus municipals és arribar al 50% al 2020 i al 65% l'any 2030.

En els darrers anys, el municipi que ha augmentat més la recollida selectiva ha estat Queralbs, seguit de Toses, tot i així, encara estan per sota de la mitjana.

GENERACIÓ DE RESIDUS MUNICIPALS DEL RIPOLLÈS, 2021 (KG/HAB/DIA)

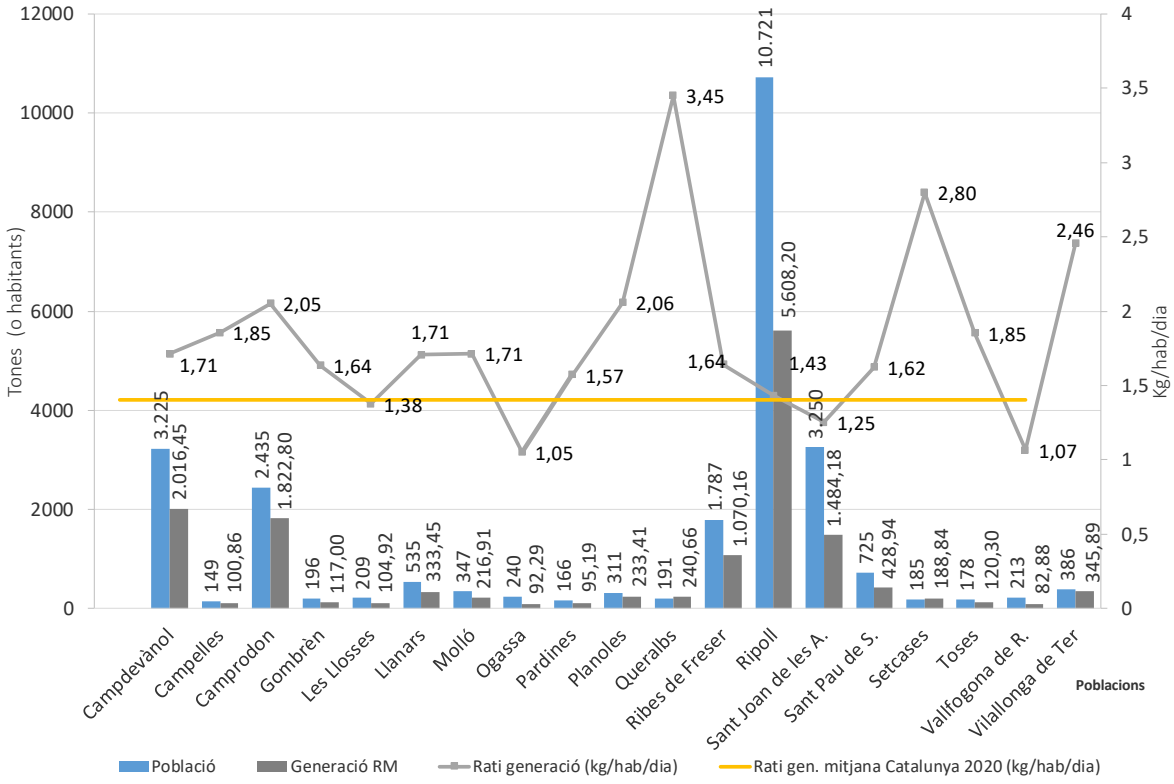

La ràtio mitjana al ripollès de generació per càpita de residus municipals, per persona i dia, al 2021, és de 1,58 kg/hab./dia, per tant, ha augmentat un 3% respecte l'any anterior i continua estant per sobre de la mitjana de Catalunya, que al 2020 va ser de 1,40 kg/hab./dia.

El municipi que té el rati de generació més elevat és Queralbs, amb 3,45 kg/hab./dia i el que el té menor és Ogassa, amb 1,05 kg/hab./dia.

TONES DE RESIDUS MUNICIPALS DESGLOSSATS PER FRACCIONS I MUNICIPIS (2021)

DESTINACIÓ DELS RESIDUS		CTR[5] - DIPÒSIT CONTROLAT D'ORÍS			PLANTES DE COMPOSTATGE D'ORÍS		PLANTA DE COMPOSTATGE D'OLOT/D'ORÍS I ALTRES		SANTOS JORGE (MOLLET)			RECUPERACIONS MUNTADAS (GURB)				CONTAINERS DEL BERGUEDÀ (BERGA)		COOPERATIVA ROBA AMIGA (OLOT) / FUNDACIÓ MAP		DIVERS		
POBLACIÓ I HABITANTS		REBUIG			FORM		PODA		VIDRE			PAPER-CARTRÓ				ENVASOS		TÈXTIL		ALTRES RESIDUS DEIXA-LLERIA	CÀLCUL TOTAL RESIDUS (TONES)	Kg/Hab. i dia per població
		Domèstic (contenid.)	Dom. (Pap)	Deixalleria Voluminosos no valoritzats (abocador)	Domèstic (contenidors)	Domèstic (Pap)	Domèstic (contenid.)	Deixalleria	Domèstic (contenidors)	Domèstic (Pap)	Comercial	Domèstic (contenid.)	Domèstic (Pap)	Comercial	Deixalleria	Domèstic (contenid.)	Domèst (Pap)	Contenidors	Deixalleria			
	Deixalleria			**484,39**				**33,06**							**109,24**				**10,23**	**2326,82**	**2963,74**	
	Habitants																					
Campdevànol	3225	894,59		39,47	186,46			1,50	86,26			93,22		37,68	5,11	110,96		13,04	0,63	547,54	2.016,47	1,71
Campelles	149	66,19		4,81	1,02			0,00	10,92			7,31		0,00	0,27	5,91			0,19	4,24	100,86	1,85
Camprodon	2435	955,48		61,76	228,20			14,84	130,15			126,37		26,64	10,85	90,80		16,10	0,92	160,78	1.822,88	2,05
Gombrèn	196	58,11		9,07	18,79			0,20	7,86			8,10		0,00	0,01	7,08			0,00	7,80	117,01	1,64
Les Llosses	209	79,62		4,38	0,00			0,05	7,25			2,51		0,00	0,20	4,17			0,04	6,71	104,92	1,38
Llanars	535	203,46		10,86	29,34			0,55	23,39			20,19		10,36	0,80	13,34			0,13	21,04	333,46	1,71
Molló	347	90,00		16,05	20,09			7,81	20,02			15,16		0,00	1,63	13,52			0,41	32,25	216,93	1,71
Ogassa	240	54,36		6,97	1,60			0,04	9,10			6,60		0,00	0,31	7,33			0,06	5,93	92,29	1,05
Pardines	166	48,96		5,41	10,56			0,00	8,59			5,56		0,00	0,01	5,44			0,01	10,66	95,19	1,57
Planoles	311	146,70		9,45	17,40			0,10	17,40			14,01		0,00	0,19	11,68			0,08	16,40	233,40	2,06
Queralbs	191	146,22		4,60	39,62			0,00	11,33		6,74	7,30		3,24	0,45	17,51			0,14	3,51	240,65	3,45
Ribes de Freser	1787	582,85		24,89	99,56		23,62	0,02	86,29			60,43		24,31	24,76	48,51		7,67	0,95	86,38	1.070,22	1,64
Ripoll	10721	2.698,68		161,01	549,32			5,40	254,26			327,79		86,88	52,74	299,00		41,99	5,85	1.125,38	5.608,31	1,43
Sant Joan Abadesses	3250	213,04	134,76	84,03		387,11		1,82	12,99	104,36		12,75	115,66	25,40	10,78	10,95	139,49	8,04	0,46	222,23	1.483,86	1,25
Sant Pau de Segúries	725	259,43		10,62	49,01			0,11	30,39			31,56		0,46	0,59	25,48		3,23	0,13	17,95	428,96	1,62
Setcases	185	140,42		7,39	5,16			0,00	11,81			9,58		4,17	0,16	6,64			0,00	3,53	188,85	2,80
Toses	178	81,14		9,42	3,26			0,00	9,37			8,05		0,00	0,00	4,99			0,00	4,07	120,30	1,85
Vallfogona de Ripollès	213	31,38		2,17	10,68			0,00	9,35			6,62		0,00	0,08	11,00			0,18	11,42	82,88	1,07
Vilallonga de Ter	386	219,48		12,03	15,40			0,62	26,53			17,69		2,22	0,31	11,65		0,92	0,05	39,00	345,91	2,46
TOTAL	25.449	6.970,10	134,76	484,39	1.285,47	387,11	23,62	33,06	773,26	104,36	6,74	780,77	115,66	221,35	109,24	705,92	134,49	91,00	10,23	2.326,82	14.703,33	**Kg/hab./ any**
		7.589,25			**1.672,58**		**56,68**		**884,36**			**1.227,01**				**845,40**		**101.23**				**577,76**

[5] CTR: Centre de Tractament de Residus Municipals d'Osona i el Ripollès

4 RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ RESTA

La recollida de la fracció resta o rebuig es realitza a tots els municipis de la comarca. La freqüència de recollida va des d'un dia a la setmana fins a 4 dies a la setmana en període habitual, i des de dos dies a set dies a la setmana en períodes no habituals (Setmana Santa, estiu i Nadal).

La recollida es realitza mitjançant els contenidors situats en àrees d'aportació i en vorera, excepte al municipi de Sant Joan de les Abadesses, que es fa porta a porta i en contenidors situats en àrees d'aportació. En els municipis de Campelles, Molló, Ogassa i Vallfogona de Ripollès, tenen compactadors: un a Campelles, dos a Molló, dos a Ogassa i un a Vallfogona.

En total, a la comarca tenim comptabilitzats 551 contenidors de 1.100 litres de capacitat de càrrega posterior i 209 contenidors de 3.000 litres de capacitat i de càrrega bilateral; això representa una ràtio de 0,03 contenidors per habitant, o el que és el mateix, un contenidor per cada 32 persones. Aquesta ràtio pot variar força, segons el municipi.

El rebuig recollit es tracta al Centre de Tractament de Residus Municipals d'Osona i el Ripollès (CTR).

TONES RECOLLIDES DE LA FRACCIÓ RESTA (2021)

Municipis	Habitants	Contenidors de rebuig	Habitant/cont	tones de fracció resta[6]	Kg/hab i dia
Campdevànol	3.225	59	55	894,59	0,76
Campelles	149	10	14	66,19	1,22
Camprodon	2.435	111	21	955,48	1,08
Gombrèn	196	8	24	58,11	0,81
Les Llosses	209	43	5	79,62	1,04
Llanars	535	29	19	203,46	1,04
Molló	347	0	336	90,00	0,71
Ogassa	240	0	240	54,36	0,62
Pardines	166	12	15	48,96	0,81
Planoles	311	79	4	146,70	1,29
Queralbs	191	60	4	146,22	2,10
Ribes de Freser	1.787	71	25	582,85	0,89
Ripoll	10.721	115	94	2.698,68	0,69
Sant Joan de les Abadesses	3.250	30	108	347,80	0,29
Sant Pau de Segúries	725	53	13	259,43	0,98
Setcases	185	25	7	140,42	2,08
Toses	178	35	5	81,14	1,25
Vallfogona de Ripollès	213	0	196	31,38	0,40
Vilallonga de Ter	386	35	12	219,48	1,56
Total	**25.449**	**775**	**33**	**7.104,86**	**0,76**

[6] Correspon a les tones obtingudes a partir del sistema de pesatge instal·lat als camions. Són les tones recollides amb contenidors, pap o compactadors. No s'inclouen les tones recollides amb el servei de recollida de voluminosos

4.1 GENERACIÓ TOTAL I GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE LA FRACCIÓ RESTA

L'any 2021 s'han recollit 7.104,86 tones de rebuig amb el servei de recollida de la fracció resta a la comarca del Ripollès, pràcticament igual que l'any anterior. S'observa que aquests darrers anys, tot i que hi ha força estabilitat en la quantitat de fracció resta recollida, s'ha produït una lleugera davallada.

EVOLUCIÓ DE LES TONES DE LA FRACCIÓ RESTA

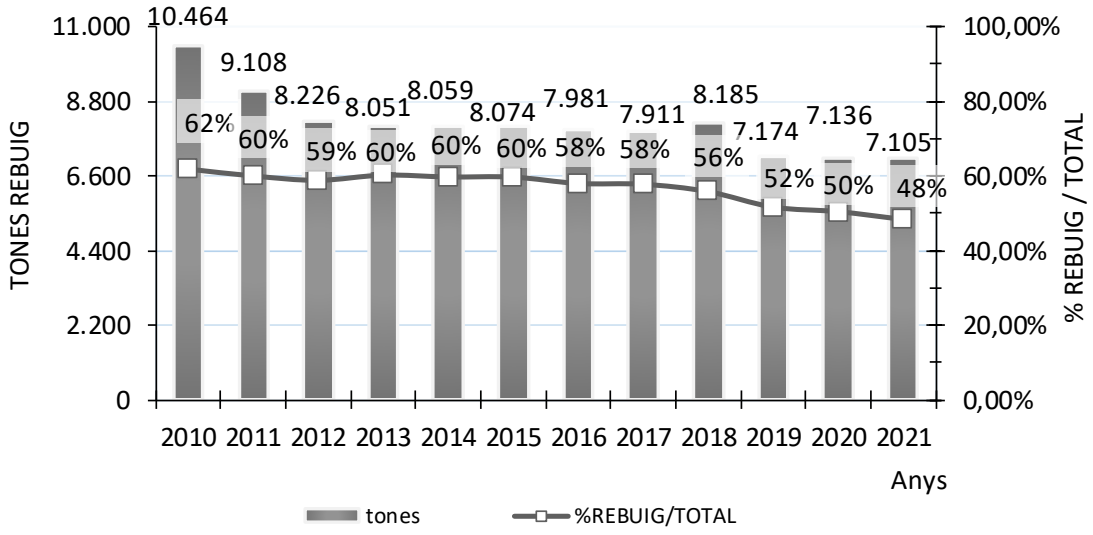

Si tenim en compte només la fracció resta recollida amb el servei de recollida de residus, sense voluminosos, els municipis amb més generació de per habitant són Queralbs, amb 2,10 kg per habitant i dia, i Setcases, amb 2,08 i el municipi amb una ràtio més baixa és Sant Joan de les Abadesses, amb 0,29 Kg per habitant i dia.

GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE LA FRACCIÓ RESTA (2021)

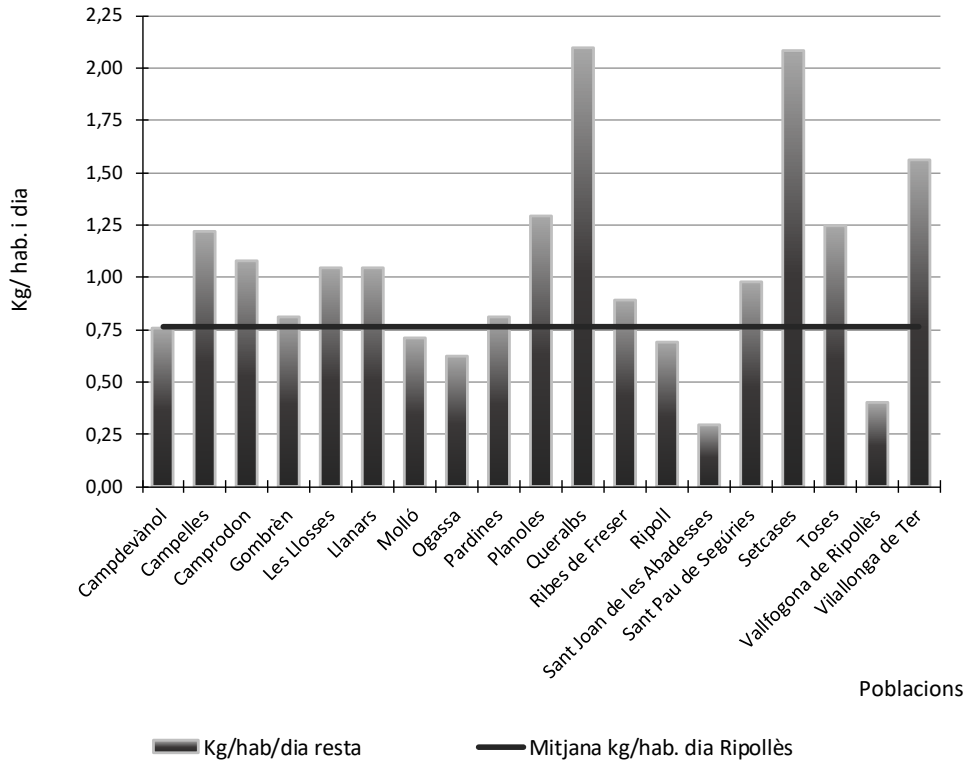

Si, a més del rebuig recollit amb el servei de recollida d'escombraries, també tenim tenint en compte la part de voluminosos recollits a la comarca que no s'han valoritzat i que s'han portat a deposició amb tractament previ, al Ripollès l'any 2021, s'han recollit un total 7.589,25 tones de rebuig. Aquestes 7.589,25 tones representen un 52 % dels residus sòlids municipals totals recollits, inclosos els residus gestionats via deixalleries; la ràtio mitjana de Kg portats a deposició per hab. i dia és de 0,82 kg/hab/dia o 298 kg/hab/any.

Fins a l'any 2012, la normativa a complir era el Progremic[7] 2007-2012, que fixava uns objectius quantitatius pel que feia a la generació de residus, i concretament per a la fracció resta o rebuig l'objectiu fixat de generació era del 43% respecte la generació total de residus.

[7] Progremic 2007-2012: Programa de Gestió de Residus Municipals elaborat per l'Agència de Residus de Catalunya.

A partir del 2012, s'aplica el PRECAT20[8], que com a objectiu general té el de reduir la generació de residus un 15% respecte els valors de l'any 2010 i arribar al 100% de residus tractats prèviament a deposició. Per tal d'assolir aquest objectiu, cal portar a terme actuacions i campanyes de sensibilització per fomentar el reciclatge. Actualment , la fracció resta del Ripollès es porta al Centre de Tractament de Residus d'Osona i el Ripollès, prèviament a deposició.

L'any 2030, d'acord amb les noves directives europees, només es podrà portar a dipòsit controlat un màxim del 10% dels residus municipals generats.

5 RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ ORGÀNICA (FORM)

La recollida de la fracció orgànica dels residus municipals (FORM) es realitza a tots els municipis de la comarca. La freqüència de recollida pot ser a demanda o també regular, des d'un dia al mes fins a 7 dies a la setmana, segons el municipi i el període de recollida.

La recollida es fa mitjançant els contenidors situats en àrees d'aportació i en vorera, excepte al municipi de Sant Joan de les Abadesses, que es fa porta a porta i en contenidors situats en àrees d'aportació.

La recollida de la FORM a la comarca es fa amb quatre circuits ben diferenciats:

- Circuit "Sant Joan de les Abadesses".
- Circuit "Camprodon".
- Circuit "Ripollès 3", comprèn els municipis que tenen contenidors de recollida bilateral, que són Campdevànol, Gombrèn, nucli de Ribes de Freser i Ripoll.
- Circuit "Ripollès 2", comprèn la resta de municipis de la comarca.

Hi ha pesades individualitzades per circuit i per municipis segons els xips col·locats en els contenidors. En total a la comarca tenim comptabilitzats 263 contenidors de 240 litres de capacitat de càrrega posterior i 147 contenidors de 2.250 litres de càrrega bilateral; això representa una ràtio mitja de 0,02 contenidors per habitant, o el que és el mateix, un contenidor per cada 63 persones. Els contenidors de càrrega posterior de la fracció FORM són de color beix, amb la tapa de color marró i els de càrrega bilateral són de color gris amb la boca de color marró. Aquesta ràtio pot variar força, segons el municipi.

Actualment, tota la FORM recollida a la comarca es porta a la planta de tractament biològic d'Orís. La FORM recollida s'utilitza per fer-ne compost.

[8] Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya 2013-2020.

Consell Comarcal del Ripollès

TONES RECOLLIDES DE LA FRACCIÓ FORM (2021)

Municipis	Contenidors de FORM	Habitant/cont	Tones de FORM bruta	Kg/hab i dia	% Valorització
Campdevànol	37	87	186,46	0,16	25%
Campelles	5	30	1,02	0,02	3%
Camprodon	58	42	228,20	0,26	34%
Gombrèn	5	39	18,79	0,26	43%
Les Llosses	10	21	0,00	0,00	0%
Llanars	11	49	29,34	0,15	24%
Molló	16	22	20,09	0,16	25%
Ogassa	5	48	1,60	0,02	5%
Pardines	6	28	10,56	0,17	30%
Planoles	29	11	17,40	0,15	20%
Queralbs	22	9	39,62	0,57	44%
Ribes de Freser	24	74	99,56	0,15	25%
Ripoll	87	123	549,32	0,14	26%
Sant Joan Abadesses	15	217	387,11	0,33	70%
Sant Pau de Segúries	32	23	49,01	0,19	31%
Setcases	8	23	5,16	0,08	7%
Toses	5	36	3,26	0,05	7%
Vallfogona de Ripollès	8	27	10,68	0,14	35%
Vilallonga de Ter	26	15	15,40	0,11	12%
Total	**409**	**62**	**1.672,58**	**0,18**	**31%**

5.1 GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE MATÈRIA ORGÀNICA

L'any 2021 s'han recollit 1.672,58 tones brutes de matèria orgànica (FORM) al Ripollès, que representa un 2% més aproximadament que l'any anterior i 56,68 tones de restes vegetals (FV). Aquest darrer any la recollida selectiva de la FORM s'ha reduït lleugerament respecte l'any anterior, però l'índex de recollida selectiva de matèria orgànica es manté al voltant de l'11% dels residus municipals totals recollits, inclosos els residus gestionats via deixalleries.

Pel que fa a la fracció vegetal, el Consell només fa la recollida dels ajuntaments que ho sol·liciten, ja que aquesta recollida no està delegada. Les tones de FV que es fan constar corresponen a la FV recollida en els ajuntaments que ho han sol·licitat i a la FV que els usuaris han portat directament a les deixalleries.

EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA SELECTIVA DE MATÈRIA ORGÀNICA

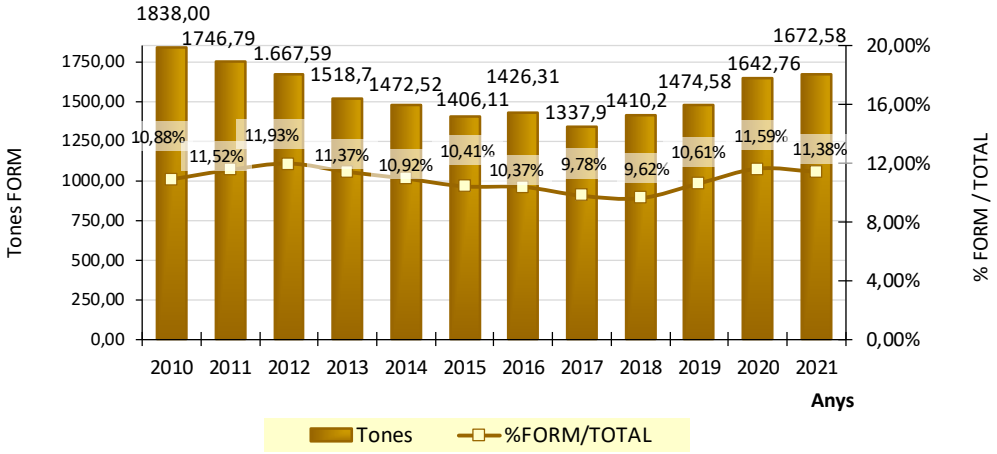

EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ VEGETAL

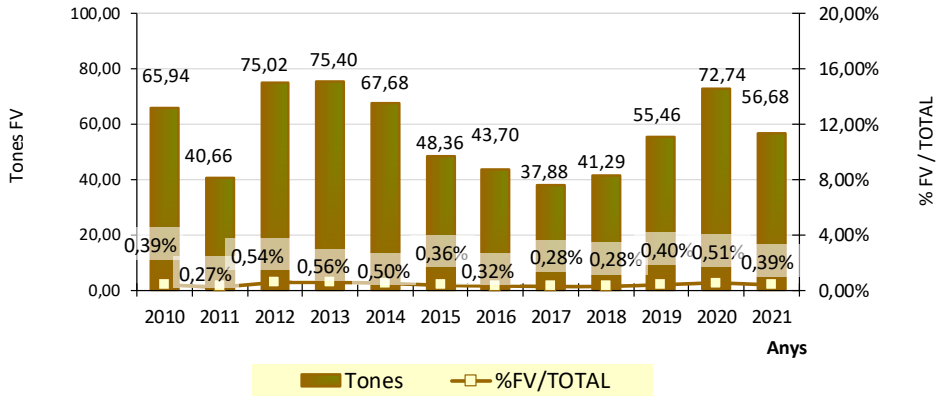

Segons el PRECAT20, una bossa d'escombraries tipus conté un 37 % de FORM i FV. D'aquesta manera podem estimar que a la comarca del Ripollès s'haurien generat aproximadament unes 5.440 tones, de les quals només se n'han recollit 1.729, la qual cosa significa que s'ha recollit aproximadament un 31 % de la FORM i FV generades.

El Progremic 2007-2012 fixava uns objectius quantitatius de valorització material total que s'haurien d'assolir en aquest termini, i concretament per a la fracció de la FORM l'objectiu fixat era d'un 55% de valorització material.

Pel que fa al PRECAT20, fixava l'objectiu d'arribar al 60% de valorització material total de matèria orgànica a l'any 2020 i actualment, estem en el 31 %. Per tal d'assolir aquest percentatge, cal portar a terme actuacions i campanyes de sensibilització per fomentar el reciclatge, sobretot entre els grans productors, que si s'hi impliquen, fan augmentar molt el percentatge, com ha passat a Queralbs.

Pel que fa a la ràtio de generació de kg de FORM per habitant i dia, la mitjana de la comarca és de 0,18 kg per habitant i dia. El municipi on es recull més FORM per habitant és Queralbs amb 0,57 kg per habitant i dia, seguit de Sant Joan de les Abadesses amb 0,33 kg per habitant i dia, i els municipis on es recull menys FORM per habitant són les Llosses, on no se'n recull i Campelles, amb 0,02 kg per habitant i dia.

Si observem els percentatges de valorització material per rutes, la que té una valorització més alta és la ruta de Sant Joan de les Abadesses, això significa que Sant Joan de les Abadesses és el municipi que recicla més FORM. Aquesta clara diferència en la ràtio de Sant Joan de les Abadesses es deu a que fan la recollida porta a porta.

GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE LA FORM (2021)

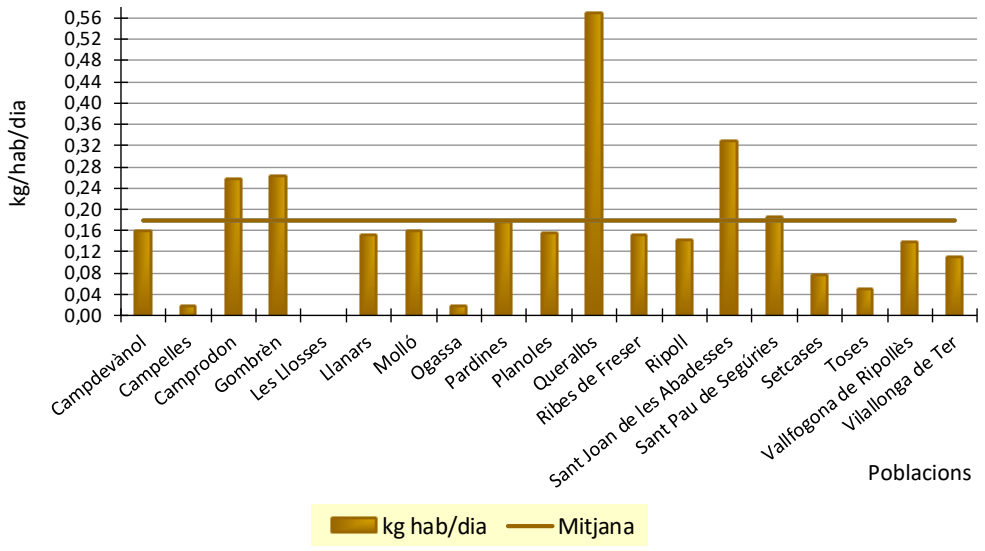

5.2 CARACTERITZACIONS DE LA MATÈRIA ORGÀNICA

L'Agència de Residus de Catalunya realitza caracteritzacions trimestrals de tots els circuits de la recollida de la FORM de la comarca, per detectar la quantitat d'elements impropis[9] que hi ha en la FORM recollida.

Els impropis són un indicador de la quantitat i qualitat de la matèria orgànica que es pot compostar i valoritzar, a més impropis, menys qualitat de la FORM recollida. Això té un impacte directe pel seu aprofitament com adob.

Cal fer campanyes de sensibilització a la ciutadania per a que cada fracció vagi al contenidor que li correspon i disminuir així els impropis que, aquest any, de mitjana, han estat al voltant del 7%.

	CARACTERITZACIONS 2021				
	IMPROPIS PER TRIMESTRE (%)				
CIRCUIT	1R 2021	2N 2021	3R 2021	4RT 2021	Mitjana per circuit
Ripolles02 (comarca)	6,37	6,04	9,46	7,85	7,43
Sant Joan de les Abadesses	9,79	6,32	8,19	6,96	7,82
Camprodon	8,96	5,87	5,85	7,15	6,96
Ripolles03 (bilateral)	4,87	3,77	10,66	10,01	7,33

L'Agència de Residus de Catalunya, cada any, distribueix el retorn del cànon entre els ens locals que justifiquen la recollida i lliurament a les plantes de tractament de la fracció orgànica dels residus municipals. En el cas del Ripollès, aquest cànon s'aplica pel tractament de la matèria orgànica i per la seva recollida selectiva, però pel que fa a la recollida es té en compte el percentatge d'impropis i, en el cas que els impropis superin el **13%**, el retorn d'aquest concepte és zero.

[9] Impropis: elements estranys al contingut bàsic d'una determinada fracció dels residus municipals recollits selectivament. (Progremic 2007-2012)

PROPORCIÓ DE RESIDUS IMPROPIS A LA FORM RECOLLIDA (2021)

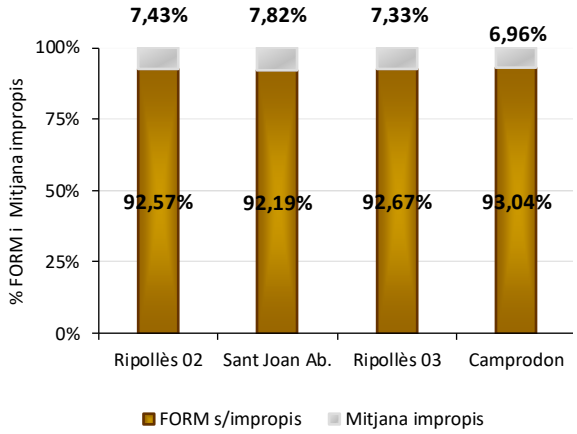

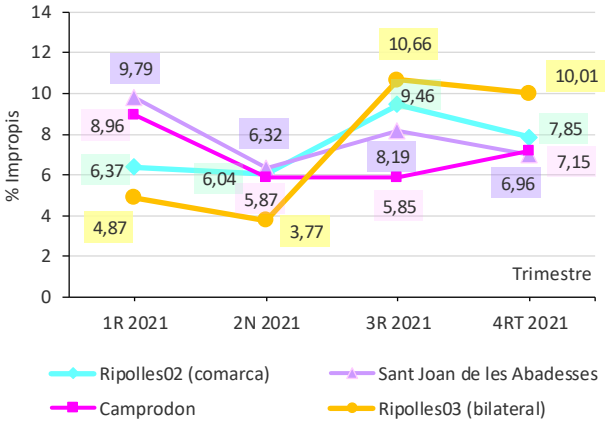

6 RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ VIDRE

La recollida de la fracció vidre es realitza a tots els municipis de la comarca, amb una freqüència de recollida que pot ser setmanal, quinzenal, bimensual o trimestral, segons el municipi.

La recollida es fa mitjançant els contenidors situats en àrees d'aportació i en vorera, excepte en el municipi de Sant Joan de les Abadesses, on es fa porta a porta i en contenidors situats en àrees d'aportació.

En total, a la comarca tenim comptabilitzats 295 contenidors, 148 són del tipus iglú de 2.500 litres de capacitat i 147 són contenidors de càrrega bilateral de 2.250 litres; això representa una ràtio mitjana de 0,01 contenidors per habitant, o el que és el mateix, un contenidor per cada 86 persones. Els contenidors iglú de la fracció vidre són de color verd i els de càrrega bilateral són grisos amb la boca de color verd.

La fracció vidre recollida es porta a la planta de valorització Santos Jorge, SA.

TONES RECOLLIDES DE LA FRACCIÓ VIDRE (2021)

Municipis	Contenidors de vidre	Habitant/cont	Tones de la fracció vidre	Kg/hab. i dia	% Valorització
Campdevànol	36	90	86,28	0,07	53%
Campelles	4	37	10,92	0,20	135%
Camprodon	35	70	130,15	0,15	89%
Gombrèn	5	39	7,86	0,11	84%
Les Llosses	5	42	7,25	0,09	86%
Llanars	7	76	23,39	0,12	88%
Molló	5	69	20,02	0,16	115%
Ogassa	6	40	9,10	0,10	123%
Pardines	5	33	8,59	0,14	113%
Planoles	13	24	17,40	0,15	93%
Queralbs	11	17	18,07	0,26	94%
Ribes de Freser	28	64	86,29	0,13	101%
Ripoll	86	125	254,26	0,06	57%
Sant Joan de les Abadesses	10	325	117,35	0,10	99%
Sant Pau de Segúries	11	66	30,39	0,11	89%
Setcases	5	37	11,81	0,17	78%
Toses	9	20	9,37	0,14	97%
Vallfogona de Ripollès	4	53	9,35	0,12	141%
Vilallonga de Ter	10	39	26,53	0,19	96%
Total	**295**	**86**	**884,36**	**0,10**	**75%**

6.1 GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE LA FRACCIÓ VIDRE

L'any 2021 s'han recollit 884,36 tones de vidre a la comarca del Ripollès; un 1 % menys que l'any anterior. Tot i així, el vidre recollit representa el 6% del total de residus municipals generats, inclosos els recollits via deixalleries, recuperant-se així, el 75 % del vidre que potencialment es genera.

EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ VIDRE

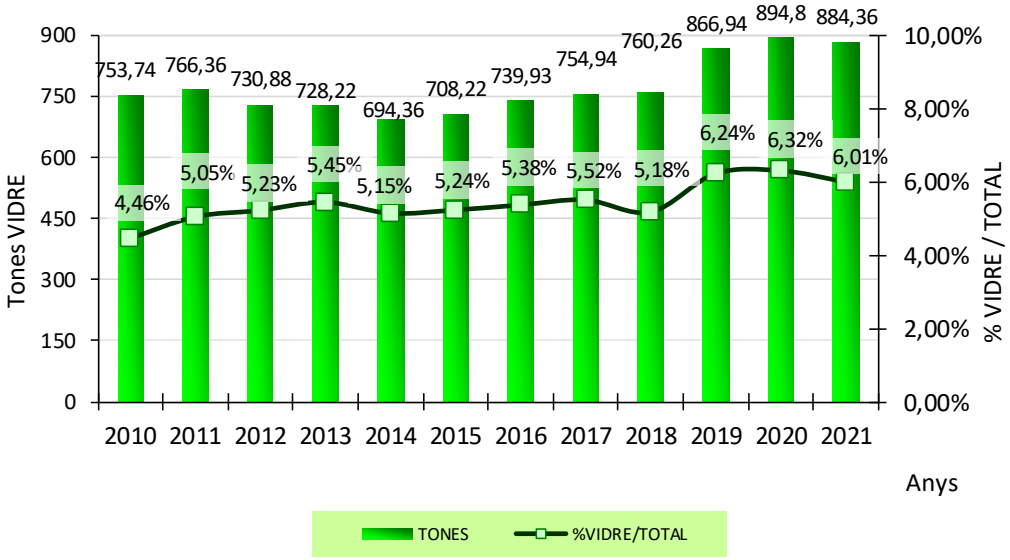

Segons el PRECAT20, una bossa d'escombraries tipus conté un 8% de vidre, de manera que podem estimar que a la comarca del Ripollès s'han generat aproximadament 1.176 tones, de les quals se n'han recollit 884,36 la qual cosa significa que es recull el 75% del vidre generat a la comarca.

El PRECAT20, fixa l'objectiu d'arribar al 60% de valorització material mínima de vidre a l'any 2021, actualment, estem al 75% de mitjana, i pràcticament tots els municipis han assolit l'objectiu fixat. Per tal de mantenir el percentatge indicat pel PRECAT, cal portar a terme actuacions i campanyes de sensibilització per fomentar el reciclatge.

Pel que fa a la ràtio de generació de kg de vidre per habitant i dia, la mitjana de la comarca és de 0,10 kg per habitant i dia. El municipi on s'ha recollit més vidre per habitant ha estat Queralbs, on s'han recollit 0,26 kg per habitant i dia, i els municipis on s'ha recollit menys vidre per habitant han estat Ripoll i Campdevànol, que tenen un rati de 0,07 kg per habitant i dia.

Si observem els percentatges de valorització material per municipis, el que té una valorització més alta és el municipi de Vallfogona de Ripollès, i el que la té més baixa és el de Campdevànol; això significa que Vallfogona de Ripollès és el municipi que ha reciclat més vidre, i Campdevànol, el que ho ha fet menys.

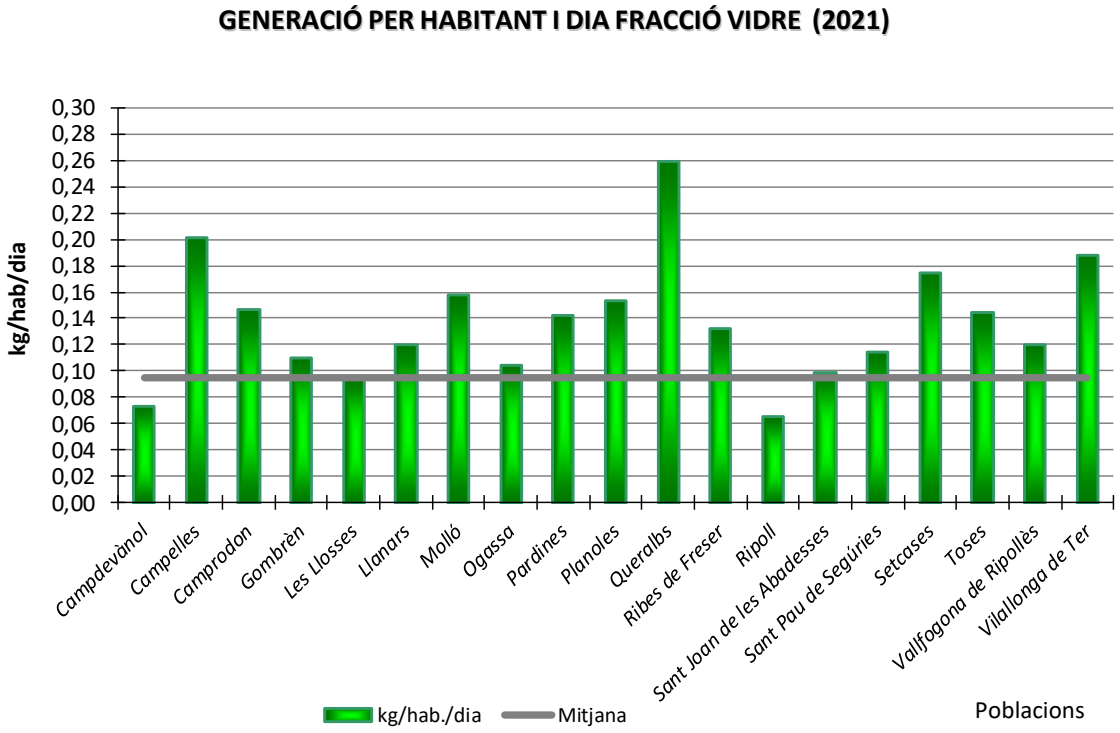

7 RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ D'ENVASOS

La recollida de la fracció d'envasos es fa a tots els municipis de la comarca, amb una freqüència de recollida que pot ser des de dos cops per setmana a un cop al mes, segons el municipi.

La recollida es fa mitjançant els contenidors situats en àrees d'aportació i en vorera, excepte al municipi de Sant Joan de les Abadesses, on es fa porta a porta i en contenidors situats en àrees d'aportació. En els municipis de Vallfogona del Ripollès, Campelles i Molló hi ha compactadors.

En total a la comarca tenim comptabilitzats 300 contenidors, 142 dels quals són del tipus iglú de 2.500 litres de capacitat i els altres 158 són de càrrega bilateral, de 3.000 litres de capacitat; això representa una ràtio mitjana de 0,01 contenidors per habitant, o el que és el mateix, hi ha un contenidor per cada 85 habitants. Els contenidors iglú de la fracció envasos són de color groc i els de càrrega bilateral són grisos amb les boques de color groc.

La fracció recollida d'envasos es porta a la planta de transferència de Ripoll i d'aquí es trasllada a la planta de reciclatge Containers del Berguedà SA.

TONES RECOLLIDES DE LA FRACCIÓ ENVASOS (2021)

Municipis	Contenidors d'envasos	Habitant/cont.	Tones de la fracció envasos	Kg/hab i dia	% Valorització
Campdevànol	37	88	110,96	0,09	61%
Campelles	4	38	5,91	0,11	65%
Camprodon	30	82	90,80	0,10	55%
Gombrèn	6	33	7,08	0,10	67%
Les Llosses	6	35	4,17	0,05	44%
Llanars	8	67	13,34	0,07	44%
Molló	0		13,52	0,11	69%
Ogassa	6	40	7,33	0,08	88%
Pardines	5	34	5,44	0,09	63%
Planoles	14	23	11,68	0,10	56%
Queralbs	10	20	17,51	0,25	81%
Ribes de Freser	27	67	48,51	0,07	50%
Ripoll	97	111	299,00	0,08	59%
Sant Joan de les Abadesses	10	325	150,44	0,13	113%
Sant Pau de Segúries	13	56	25,48	0,10	66%
Setcases	7	27	6,64	0,10	39%
Toses	9	20	4,99	0,08	46%
Vallfogona de Ripollès	0		11,00	0,14	147%
Vilallonga de Ter	11	36	11,65	0,08	37%
Total	**282**	**90**	**845,40**	**0,09**	**64%**

7.1 GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE LA FRACCIÓ ENVASOS

L'any 2021 s'han recollit 845,40 tones d'envasos a la comarca del Ripollès, això representa un 3,7 % més que l'any anterior. Es continua amb la tendència ascendent dels últims anys i els envasos recollits l'any 2021 representen gairebé el 6% del total de residus municipals generats, incloent els residus gestionats via deixalleries.

EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA D'ENVASOS

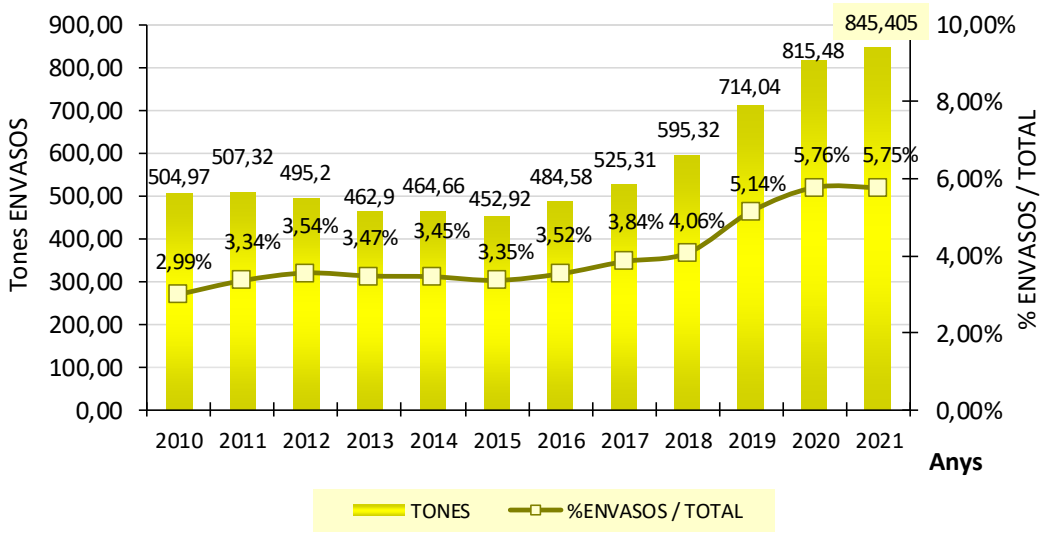

Segons el PRECAT20, una bossa d'escombraries tipus conté un 9% d'envasos lleugers, de manera que podem estimar que a la comarca del Ripollès s'han generat aproximadament 1.323 tones, de les quals se n'han recollit 845,40, la qual cosa significa que es recull gairebé el 64% dels envasos lleugers generats.

El PRECAT20, fixava l'objectiu d'arribar al 60% de valorització global mínima de residus de plàstic a l'any 2020, però concretament per als envasos de plàstic, l'objectiu fixat és del 50%. Aquest any, la valorització mitjana de la comarca ha estat del 64 %, tot i així, encara hi ha municipis per sota de l'objectiu. Per tal d'assolir el percentatge indicat pel PRECAT, cal portar a terme actuacions i campanyes de sensibilització per fomentar el reciclatge.

Pel que fa a la ràtio de generació de kg d'envasos per habitant i dia, la mitjana de la comarca és de 0,09 kg per habitant i dia. El municipi on es recullen més envasos per habitant és Queralbs, on se n'han recollit 0,25 kg per habitant i dia, i el municipi on se n'han recollit menys és Les Llosses, que té una ràtio de 0,05 kg per habitant i dia.

Si observem els percentatges de valorització material per municipis, el que té una valorització més alta és Sant Joan de les Abadesses, i el que la té més baixa és Vilallonga de Ter. Això significa que Sant Joan de les Abadesses és el municipi que recicla més envasos, i que Vilallonga de Ter és el que en recicla menys.

GENERACIÓ PER HABITANT I DIA FRACCIÓ ENVASOS (2021)

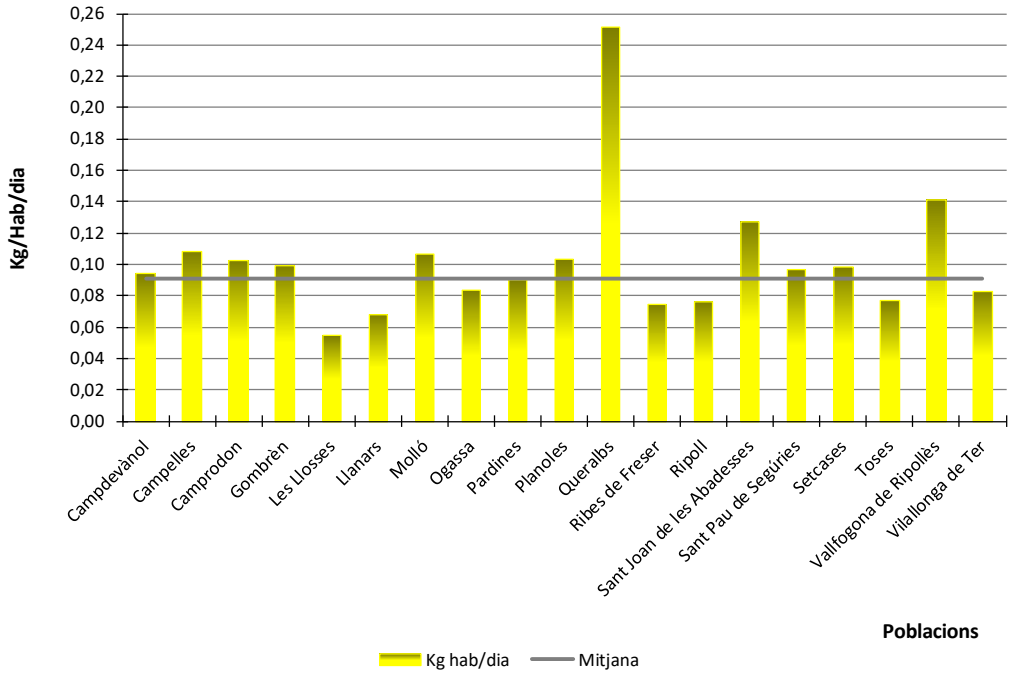

8 RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ PAPER-CARTRÓ

La recollida de la fracció paper-cartró es realitza a tots els municipis de la comarca, amb una freqüència de recollida que pot ser a demanda o bé, des de tres cops per setmana a un cop al mes, segons el municipi.

La recollida es fa mitjançant els contenidors situats en àrees d'aportació i en vorera, excepte en el municipi de Sant Joan de les Abadesses, on es fa porta a porta i en contenidors situats en àrees d'aportació. En els municipis de Vallfogona del Ripollès, Campelles i Molló hi ha compactadors.

En total, a la comarca tenim comptabilitzats 318 contenidors; 156 són de tipus iglú de 2.500 litres de capacitat i 162 són de càrrega bilateral de 3.000 litres de capacitat; això representa una ràtio mitjana de 0,01 contenidors per habitant, o el que és el mateix, hi ha un contenidor de paper-cartró per cada 80 persones. Els contenidors iglú de la fracció paper-cartró són de color blau i els de càrrega bilateral són grisos amb la boca de color blau. També es recull porta a porta el paper-cartró als establiments comercials que ho sol·liciten.

El paper-cartró recollit es porta a la planta de transferència de Ripoll i d'aquí a la planta de reciclatge de Recuperacions Muntada, SA.

TONES RECOLLIDES DE LA FRACCIÓ PAPER-CARTRÓ AMB DEIXALLERIA (2021)

Municipis	Contenidors de paper-cartró	Habitant/cont	Tones fracció paper-cartró	Kg/hab i dia	% Valorització
Campdevànol	39	83	136,00	0,12	61%
Campelles	5	30	7,58	0,14	68%
Camprodon	35	70	163,85	0,18	82%
Gombrèn	6	33	8,11	0,11	63%
Les Llosses	6	35	2,71	0,04	23%
Llanars	9	60	31,35	0,16	85%
Molló	2	174	16,79	0,13	70%
Ogassa	6	40	6,91	0,08	68%
Pardines	5	34	5,57	0,09	53%
Planoles	17	19	14,20	0,13	55%
Queralbs	10	20	10,98	0,16	41%
Ribes de Freser	30	60	109,50	0,17	93%
Ripoll	97	111	467,41	0,12	76%
Sant Joan de les Abadesses	10	325	164,59	0,14	101%
Sant Pau de Segúries	13	56	32,61	0,12	69%
Setcases	8	24	13,90	0,21	67%
Toses	8	23	8,05	0,12	61%
Vallfogona de Ripollès	0	0	6,70	0,09	74%
Vilallonga de Ter	12	33	20,22	0,14	53%
Total	**318**	**80**	**1.227,01**	**0,13**	**76%**

8.1 GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE LA FRACCIÓ PAPER-CARTRÓ

L'any 2021 s'han recollit, a la comarca del Ripollès, 1.117,77 tones de paper-cartró amb contenidors i amb porta a porta, tant domèstic com comercial, i 109,24 tones de paper-cartró a la deixalleria, en total s'han recollit 1.227,01 tones de paper-cartró. Tot i que això representa pràcticament un 1% més que l'any anterior, l'índex de recollida selectiva de paper-cartró s'ha mantingut bastant similar els últims anys, i el paper-cartró recollit l'any 2021 representa el 8,35 % del total de residus municipals generats, incloent els residus gestionats via deixalleries.

EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA DE PAPER I CARTRÓ

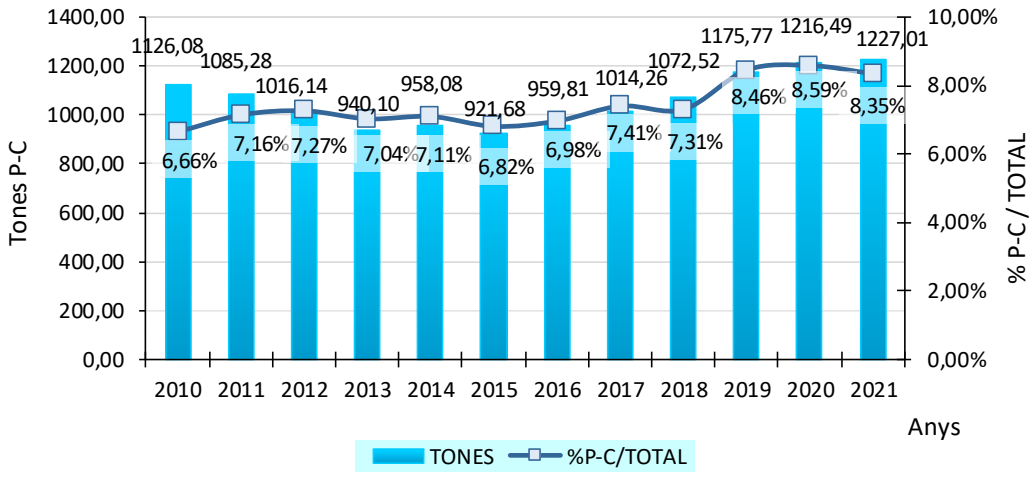

Segons el PRECAT20, una bossa d'escombraries tipus conté un 11% de paper i cartró, de manera que podem estimar que a la comarca del Ripollès s'han generat aproximadament 1.617 tones, de les quals se n'han recollit 1.227 la qual cosa significa que s'ha recollit el 76% del paper-cartró generat. El paper-cartró recollit representa el 8,35 % del total de residus municipals gestionats.

El PRECAT20, fixava l'objectiu d'arribar al 60% de valorització global mínima de residus de paper i cartró a l'any 2020, i pel que fa als envasos de paper i cartró, l'objectiu fixat és del 80%. Aquest any, la valorització mitjana de la comarca ha estat del 76 %, que s'apropa molt a l'objectiu fixat, però la majoria dels municipis de la comarca encara estan bastant per sota d'aquest objectiu. Per tal d'assolir el percentatge indicat pel PRECAT, cal portar a terme actuacions i campanyes de sensibilització per fomentar el reciclatge.

Pel que fa a la ràtio de generació de kg de paper-cartró per habitant i dia, la mitjana de la comarca és de 0,13 kg per habitant i dia. El municipi on es recull més paper-cartró per habitant és Setcases que recullen 0,21 kg per habitant i dia, i els municipis on es recull menys és Les Llosses, que té una mitjana de 0,04 kg per habitant i dia.

Si observem els percentatges de valorització material per municipis, el que té una valorització més alta és el municipi de Sant Joan de les Abadesses i el que la té més baixa és Les Llosses. Això significa que Sant Joan de les Abadesses és el municipi que recicla més paper-cartró i Les Llosses és el que en recicla menys.

GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE LA FRACCIÓ PAPER-CARTRÓ 2021

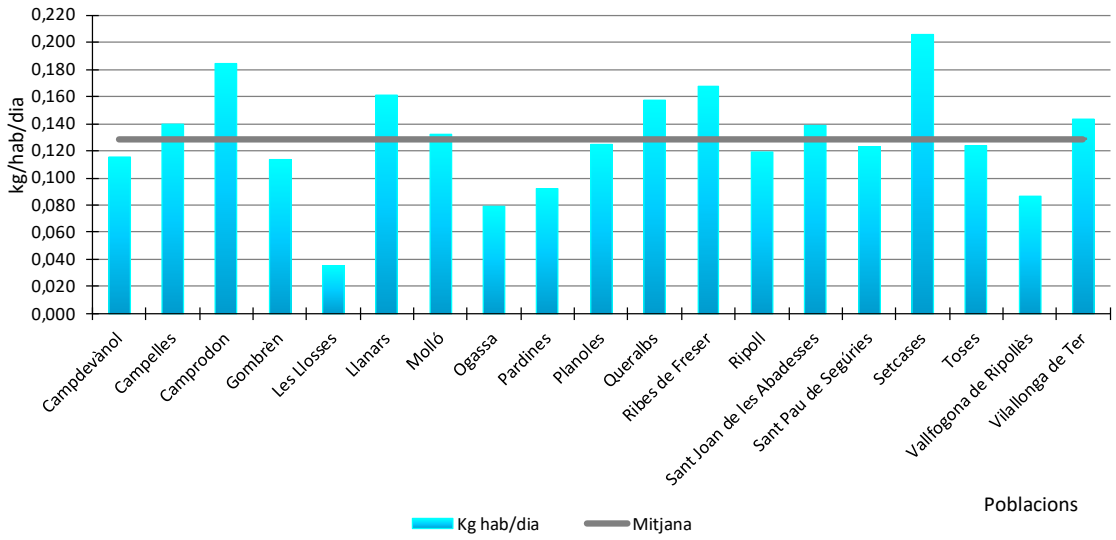

9 RECOLLIDA DE RESIDUS VOLUMINOSOS

La recollida de residus voluminosos es fa a tots els municipis de la comarca, però hi ha diferents modalitats de recollida, que són:

- Recollida porta a porta: els ciutadans deixen les andròmines al carrer el dia indicat. Cal que els ciutadans truquin prèviament a l'ajuntament per donar l'adreça exacta i per detallar els residus voluminosos que deixaran al carrer.
- Recollida amb contenidor: els ciutadans deixen els voluminosos en un contenidor de gran capacitat, l'accés al qual està controlat per l'ajuntament, que també controla el tipus de residu que s'hi diposita.
- Recollida en una àrea: els ciutadans deixen els voluminosos en una zona tancada determinada per l'ajuntament que en controla l'accés i els residus dipositats.

La deixalleria mòbil dóna servei al municipi de Ribes de Freser, els dissabtes al matí de 10h a 14h.

Els usuaris també poden portar els productes voluminosos directament a les deixalleries de Ripoll, Sant Joan de les Abadesses i Camprodon.

Cada municipi té una modalitat de recollida amb una freqüència determinada:

FREQÜÈNCIA DE RECOLLIDA DE RESIDUS VOLUMINOSOS (2021)

Municipis	Modalitat de recollida	Freqüència de recollida	Recollides any
Campdevànol	Porta a porta	2on i 4art dimecres de cada mes	24
Campelles	Porta a porta	1er Divendres de cada mes	12
Camprodon	Porta a porta	2º i 4art dijous de cada mes	24
Gombrèn	Amb contenidor de ganxo	2on dimarts, gener, març, maig, juliol, setembre, novembre	6
Les Llosses	Porta a porta	3er dijous gener, abril, juliol, octubre	4
Llanars	Amb contenidor de ganxo	3er dimarts de cada mes	12
Molló	Porta a porta	2on dijous de cada mes	12
Ogassa	Porta a porta	1er dijous de cada mes	12
Pardines	Àrea de l'ajuntament	2on dimecres de gener, maig i setembre	3
Planoles	Porta a porta	3er dilluns de cada mes	12
Queralbs	Porta a porta	4art dilluns gener, març, maig, juliol, setembre, i novembre + extra agost	7
Ribes de Freser	Porta a porta	Tots els dimecres	52
Ripoll	Porta a porta	Tots els dimarts	52
Sant Joan de les Abadesses	Porta a porta	Tots els dijous	52
Sant Pau de Segúries	Porta a porta	3er dijous de cada mes	12
Setcases	Àrea de l'ajuntament	3er dimecres gener, març, maig, juliol, setembre, novembre	6
Toses	Amb contenidor de ganxo	4art dimarts gener, maig, setembre	3
Vallfogona de Ripollès	Àrea de l'ajuntament	4art dijous gener, abril, juliol, octubre	4
Vilallonga de Ter	Àrea de l'ajuntament	1er dimecres de cada mes	12

Aquest any, amb el servei de recollida de voluminosos, s'han recollit 459,55 tones. Aquestes tones no inclouen els voluminosos que els usuaris han portat directament a les deixalleries.

TONES RECOLLIDES DE VOLUMINOSOS (2021)

Municipis	Habitants	Total tones voluminosos	Kg /hab./dia
Campdevànol	3.225	37,20	0,03
Campelles	149	6,54	0,12
Camprodon	2.435	26,96	0,03
Gombrèn	196	15,04	0,21
Les Llosses	209	6,24	0,08
Llanars	535	11,92	0,06
Molló	347	12,40	0,10
Ogassa	240	4,48	0,05
Pardines	166	3,56	0,06
Planoles	311	13,22	0,12
Queralbs	191	7,16	0,10
Ribes de Freser	1.787	45,17	0,07
Ripoll	10.721	155,62	0,04
Sant Joan de les Abadesses	3.250	59,22	0,05
Sant Pau de Segúries	725	9,47	0,04
Setcases	185	8,02	0,12
Toses	178	18,34	0,28
Vallfogona de Ripollès	213	2,06	0,03
Vilallonga de Ter	386	16,93	0,12
Total	**25.449**	**459,55**	**0,05**

Els voluminosos que es recullen es trien i es desmantellen, la part dels voluminosos que es poden valoritzar es porten als gestors corresponents (per ex. electrodomèstics, matalassos, ferralla, etc) , i la resta d'elements recollits amb els voluminosos que no es poden valoritzar, es porten al CTR (Centre de Tractament de Residus Municipals d'Osona i el Ripollès) i d'aquí passen al dipòsit controlat d'Orís.

VOLUMINOSOS RECOLLITS SEGONS MODALITAT DE RECOLLIDA

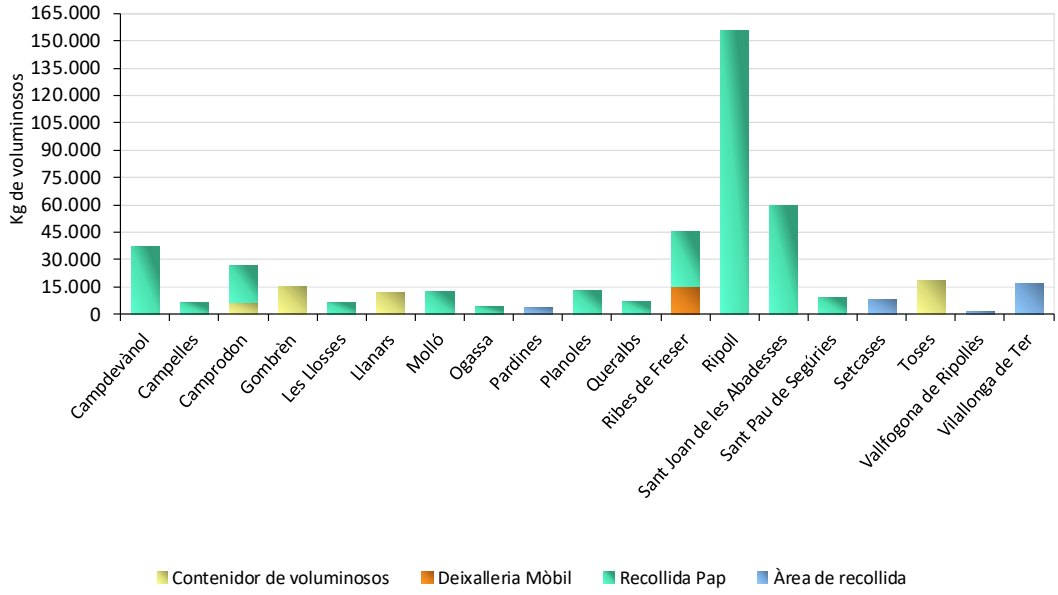

9.1 GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE VOLUMINOSOS

L'any 2021, amb el servei municipal de recollida de voluminosos, s'han recollit 459,55 tones de voluminosos als municipis, això representa un 4,6 % més que l'any anterior. Tot i així, l'índex de recollida selectiva de voluminosos s'ha mantingut pràcticament estable en el 3,13 % del total de residus municipals generats, incloent els residus gestionats via deixalleries.

EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA DE VOLUMINOSOS

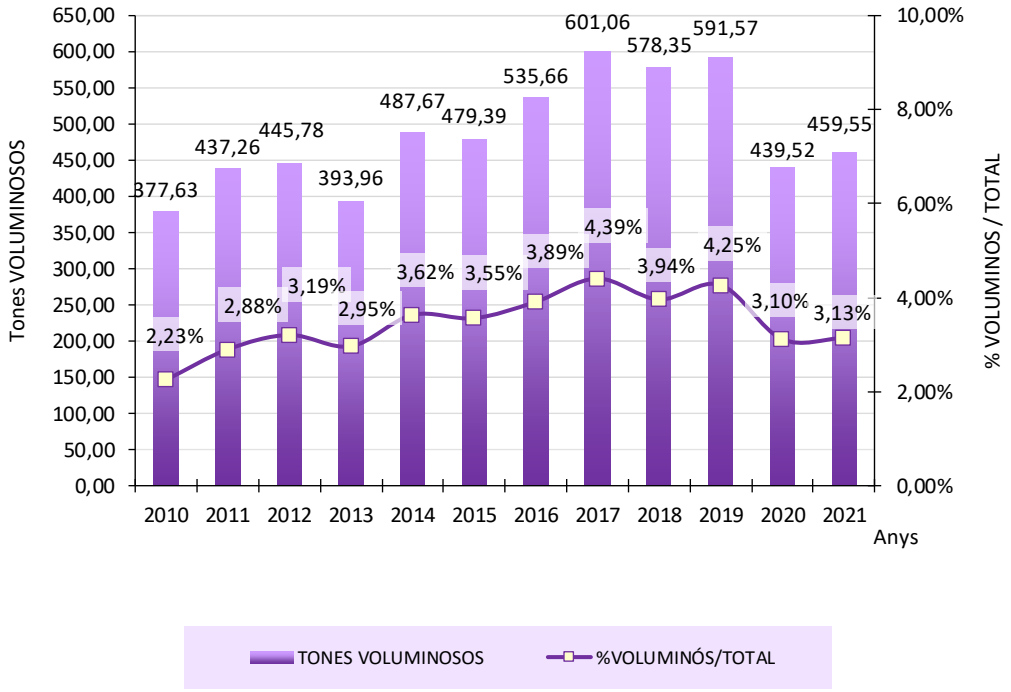

El PRECAT20, fixa l'objectiu de reduir la generació de residus un 15% respecte els valors de l'any 2010 i arribar al 100% de residus tractats prèviament a deposició. Aquest any, del total de voluminosos recollits directament o bé, a través de les deixalleries, s'han portat a l'abocador d'Orís (deposició) 484,39 tones, que prèviament han passat pel Centre de Tractament de Residus d'Osona i El Ripollès.

Pel que fa a la ràtio de generació de kg per habitant i dia de voluminosos recollits amb el servei de recollida municipal, la mitjana de la comarca és de 0,05 kg per habitant i dia. El municipi on s'han recollit més voluminosos per habitant ha estat Toses amb 0,28 kg per habitant i dia, i els municipis on se n'han recollit menys, han estat Campdevànol i Ripoll, amb 0,03 i 0,04 kg per habitant i dia, respectivament.

Tot i així, en termes absoluts, el municipi on s'han recollit més tones de voluminosos ha estat Ripoll, amb 156 tones recollides.

GENERACIÓ PER HABITANT I DIA DE VOLUMINOSOS (2021)

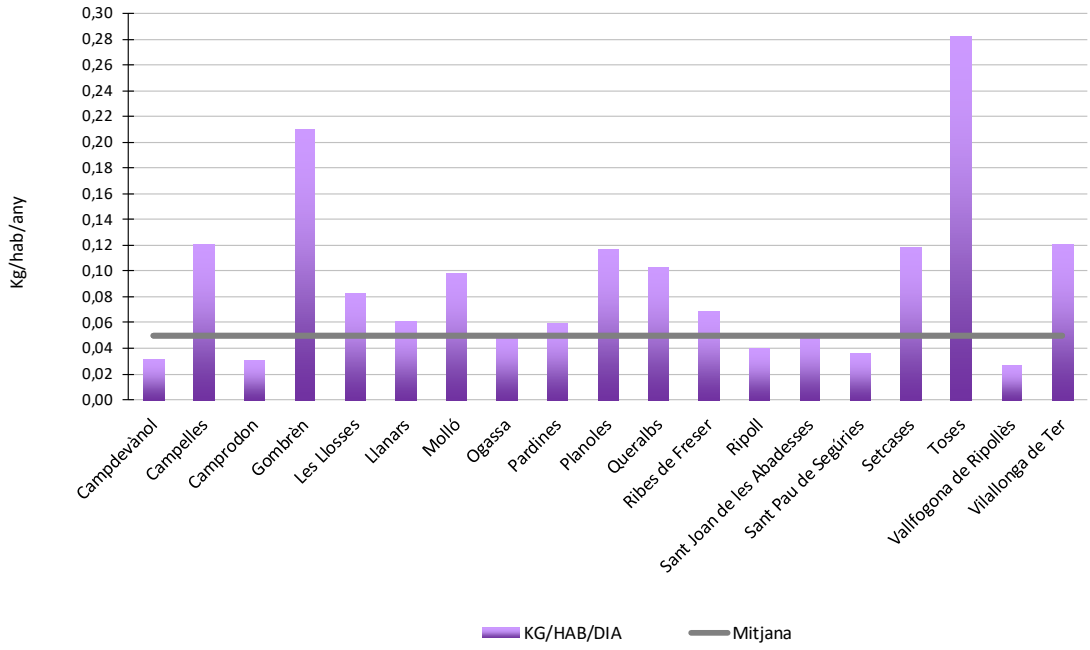

10 RECOLLIDA DE ROBA

La recollida de residus tèxtils es fa mitjançant dues modalitats de recollida, que són:

- Recollida a les deixalleries fixes de la comarca.
- Recollida amb contenidor: els ciutadans poden dipositar la roba dins de contenidors situats al carrer.

La recollida del residu tèxtil la realitza l'empresa ADAD-l'ENCANT, SLU que és una empresa d'inserció que pertany a la Cooperativa Roba Amiga. La roba recollida la destinen a la reutilització o al reciclatge.

La recollida es fa mitjançant contenidors propis de la cooperativa que es col·loquen en les ubicacions que indica cada ajuntament.

En total, a la comarca hi ha 25 contenidors de roba, distribuïts en 7 municipis; això representa un contenidor de roba per cada 902 persones. Els contenidors de roba són de color taronja.

TONES RECOLLIDES DE ROBA AMB CONTENIDORS (2021)

Municipis	Habitants	Contenidors de roba	Habitant/cont	Total tones fracció roba
Campdevànol	3.225	4	807	13,04
Camprodon	2.435	5	487	17,36
Ribes de Freser	1.787	1	1.787	7,67
Ripoll	10.721	10	1.073	50,96
Sant Joan de les Abadesses	3.225	3	1.084	8,04
Sant Pau de Segúries	725	1	725	3,23
Vilallonga de Ter	386	1	386	0,92
Total	**22.529**	**25**	**1.172**	**101,23**

10.1 EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA DE RESIDUS TÈXTILS

L'any 2021 s'han recollit, a la comarca del Ripollès, 101,23 tones de roba en total, tenint en compte la recollida amb contenidors al carrer i la roba recollida directament a la deixalleria. Majoritàriament els residus tèxtils es recullen en els contenidors de roba. Això representa aproximadament un 23% més que l'any anterior.

EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA DE ROBA

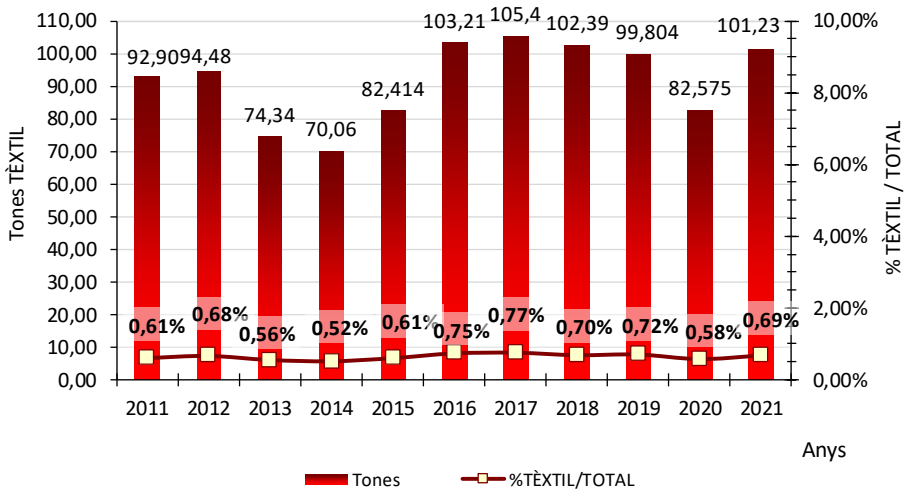

TÈXTIL RECOLLIT SEGONS MODALITAT DE RECOLLIDA

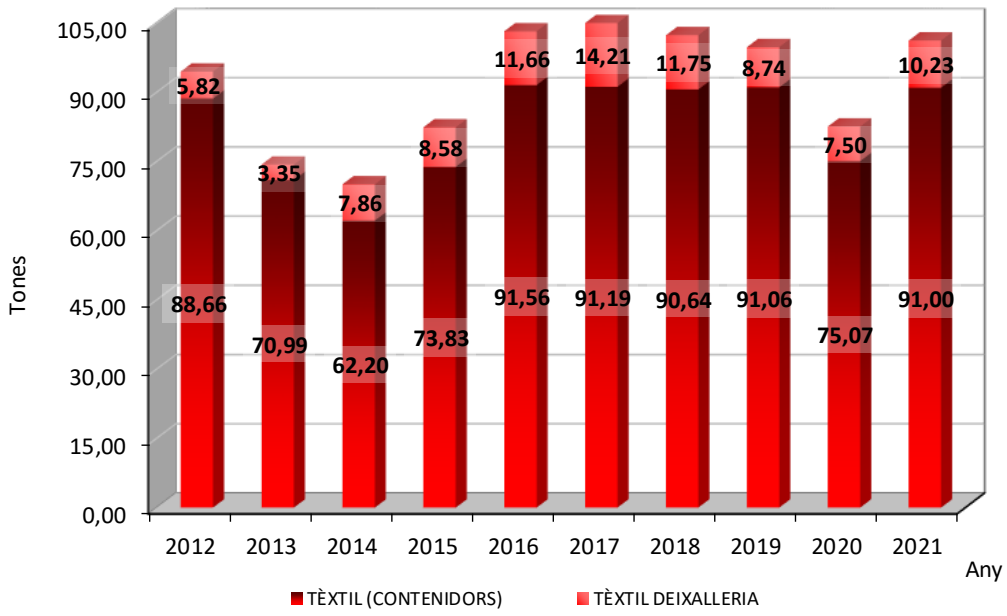

11 DEIXALLERIES

A la comarca del Ripollès hi ha tres deixalleries fixes: a Ripoll, Sant Joan de les Abadesses i Camprodon. També hi ha una deixalleria mòbil que va a Ribes de Freser tots els dissabtes de 10h a 14h.

Les deixalleries ofereixen el seu servei a particulars, comerços, oficines i serveis, i excepcionalment, a petits tallers i activitats econòmiques.

A les deixalleries s'hi recullen tant els residus assimilables a municipals, com els residus especials que no poden gestionar-se com a residus municipals ordinaris sinó que requereixen un tractament especial per evitar efectes perjudicials en el medi ambient o en la salut de les persones, com pintures, coles, medicaments, olis lubricants, bateries de cotxe, piles, etc.

Aquests residus es porten a tractar als gestors autoritzats corresponents.

L'any 2020, es va aprovar la modificació dels preus públics per a la utilització de les deixalleries de la comarca del Ripollès.

Durant l'any 2021 s'han recollit a la deixalleria 2.963,74 tones de residus, que representa un 21% més que l'any anterior.

MATERIALS GESTIONATS A TRAVÉS DE LA DEIXALLERIA (2021)

Residu especial	Tones recollides
Runes	1.227,90
Fustes	673,53
Voluminosos[10]	485,90
Ferralla	222,51
Paper-cartró deix.	109,24
RAEES[11] i fluorescents	105,31
Vidre pla	37,06
Poda	33,06
Residus Especials(REPQ) [12]	23,27
Altres residus[13]	14,20
Pneumàtics	11,40
Tèxtil	10,23
Olis vegetals	8,06
Olis minerals	2,07
Total	**2.963,74**

[10] Voluminosos: s'inclouen els matalassos.
[11] RAEES: Residus d'aparells elèctrics i electrònics.
[12] Residus especials: s'inclouen els aerosols, àcids, bases, envasos buits especials, dissolvents, reactius de laboratori, sòlids i pastosos, fibrocement, filtres d'oli i comburents.
[13] Altres residus: s'inclouen residus varis com plàstic dur, film, cables, pvc, piles i bateries que es recullen en poca quantitat. Cada tipus de residu es gestiona per separat.

TOTAL MATERIALS RECOLLITS A LA DEIXALLERIA (2021)

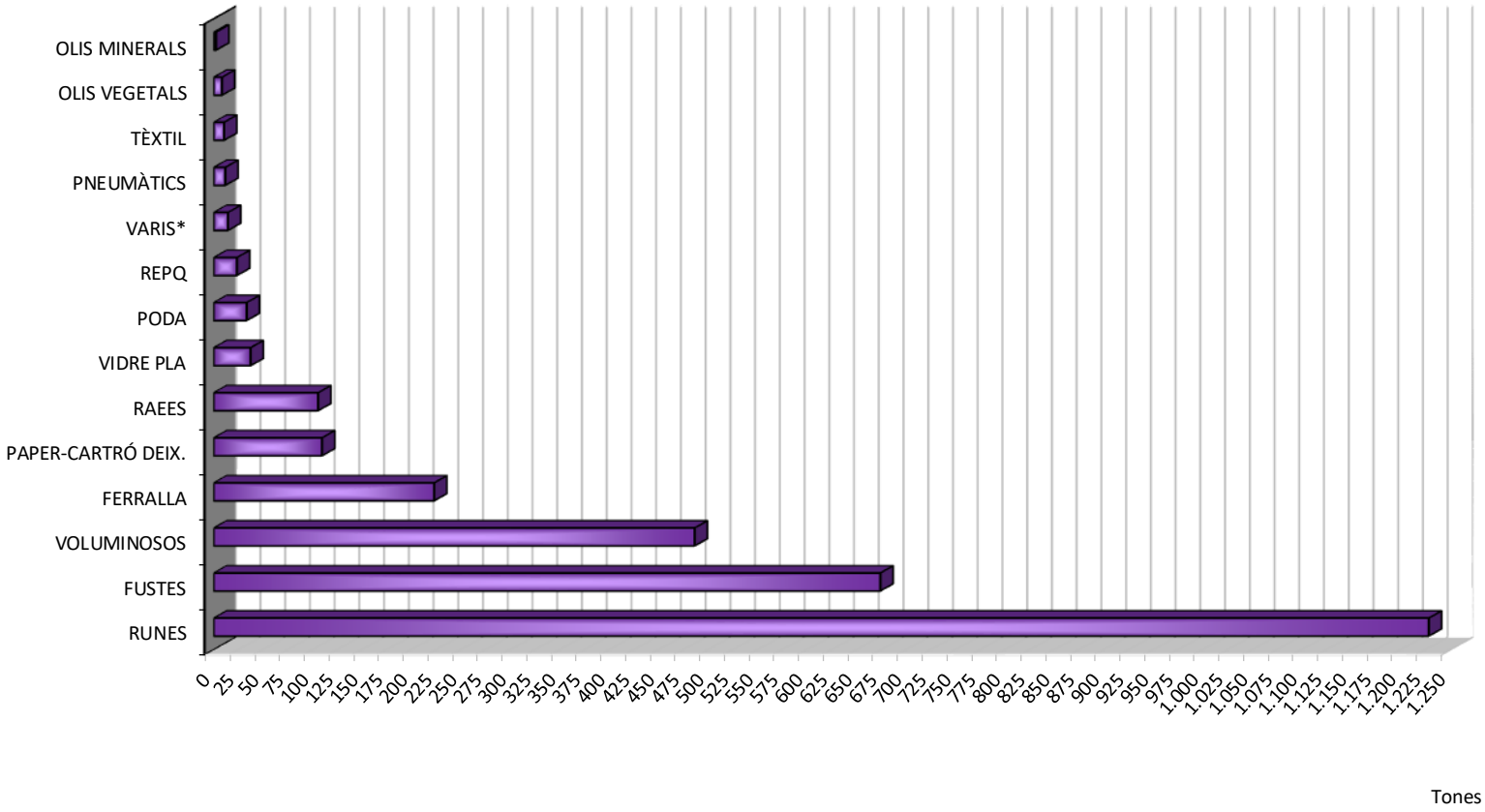

Varis: Plàstic dur, plàstic film, cables, PVC, piles, bateries etc.*

12 CAMPANYES REALITZADES DURANT L'ANY 2021

El Consell Comarcal del Ripollès amb la finalitat de continuar treballant per la correcta gestió dels residus i la preservació del medi ambient ha desenvolupat un seguit d'actuacions per continuar sensibilitzant la ciutadania, fomentar la recollida selectiva i millorar els percentatges de recuperació d'aquests materials i, alhora, reduir la quantitat d'impropis que van a parar als contenidors de recollida selectiva.

Les campanyes realitzades al llarg del 2021 són:

- Campanya de foment de la recollida selectiva al Ripollès
- Campanya de foment de la recollida de matèria orgànica entre els Grans Productors de la comarca
- Activitat "Autòpsia de Residus"

12.1 CAMPANYA DE FOMENT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA

En el marc dels convenis entre l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) i les societats gestores dels sistemes integrats de gestió de residus Ecoembalajes Espanya, SA (EEE) i Ecovidrio (EV), el Consell va sol·licitar a aquests ens gestors els recursos econòmics necessaris per a fer una nova campanya de sensibilització ambiental, que es va portar a terme durant els mesos de desembre de 2020 i gener de 2021.

L'objectiu d'aquesta campanya ha estat fomentar el reciclatge a les llars de la comarca i millorar els percentatges de recollida selectiva anualment, de manera progressiva i raonable, sota el lema: ***nETS Ripollès, ets part del cicle, Recicla!***

La campanya s'ha adreçat a tota la població en general, dels 19 municipis de la comarca i ha consistit en les actuacions següents:

CAMPANYA DE SENSIBILITZACIÓ:

La campanya de sensibilització a la ciutadania dels municipis de la comarca del Ripollès ha consistit en l'actuació de dues educadores ambientals que han visitat tots els municipis de la comarca i han distribuït tríptics informatius. Les educadores han muntat una carpa als punts més cèntrics dels municipis com a punt d'informació, i s'han adreçat als veïns que s'apropaven a la carpa, facilitant-los el tríptic informatiu i fent difusió dels principals missatges de la campanya, a més, han fet unes enquestes als usuaris que han volgut participar, per poder analitzar posteriorment els hàbits de reciclatge de la ciutadania.

Els missatges principals de la campanya s'han centrat a informar sobre:

- Fomentar, informar i sensibilitzar a la ciutadania envers el reciclatge correcte dels residus: necessitat legal i compromís amb el medi ambient.
- La importància de la implicació de la ciutadania. És indispensable la corresponsabilitat ciutadana per assolir els objectius marcats.
- La correcta gestió dels residus. Transmetre les bones pràctiques i l'ús dels contenidors del municipi, així com resoldre dubtes que pugui tenir la ciutadania envers el reciclatge.
- Beneficis associats al reciclatge.

MATERIALS PER AL FOMENT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA

S'han repartit fulletons informatius per donar suport a les tasques de sensibilització durant la campanya i en aquells municipis on s'ha fet sensibilització porta a porta, s'han deixat els tríptics a les bústies dels habitatges.

Tríptic:

Cara exterior del tríptic:

Cara interior del tríptic:

RESULTATS DE LA CAMPANYA

Les preguntes plantejades a l'enquesta sobre els hàbits de la gestió dels residus a les llars, i la percepció i coneixement envers la gestió de residus al municipi han permès conèixer els costums de la ciutadania.

Els resultats de les enquestes realitzades mostren que les fraccions que més es reciclen a les llars són els envasos, el vidre i el paper-cartró i la que menys es recicla és la fracció de matèria orgànica.

12.2 CAMPANYA DE FOMENT DE LA RECOLLIDA DE LA FRACCIÓ ORGÀNICA DELS GRANS GENERADORS DE LA COMARCA

Amb l'objectiu de millorar la recollida selectiva de la fracció orgànica, IGFA, SA (l'empresa responsable de la recollida de residus a la comarca) i el Consell Comarcal del Ripollès han impulsat una campanya adreçada als grans generadors d'aquesta fracció. Així doncs, s'han realitzat accions dirigides a:

- Establiments de restauració
- Establiments del sector de l'hostaleria (hotels, hostals, càmpings)
- Establiments d'alimentació
- Centres educatius (llars d'infants, escoles de primària i instituts)

CAMPANYA DE SENSIBILITZACIÓ

S'han realitzat visites als establiments esmentats durant els mesos de juliol i agost (primera fase) i els mesos d'octubre i novembre de 2021 (segona fase), per a conèixer el grau de participació en la recollida selectiva de la fracció orgànica.

En total s'han visitat 170 establiments, encara que només s'ha obtingut la resposta de 138 d'ells. També s'han visitat 20 centres educatius.

En aquestes trobades s'ha explicat què és la fracció orgànica, quins tipus de residus s'hi poden dipositar i també s'ha fet un qüestionari a les persones responsables dels establiments i dels centres educatius per realitzar una petita diagnosi de quina és la situació actual de participació en la recollida selectiva i quins són els principals problemes per a la correcta separació.

Per altra banda, se'ls ha consultat sobre si estarien interessats en una recollida porta a porta d'aquesta fracció o en el repartiment gratuït de bujols de 120 litres i, en el cas dels centres educatius, també se'ls ha preguntat si realitzen alguna activitat educativa amb l'alumnat que estigui relacionada amb la prevenció del malbaratament alimentari i la recollida selectiva.

MATERIALS PER AL FOMENT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA DE LA FRACCIÓ ORGÀNICA

Complementàriament i com a suport, s'han repartit cartells informatius que recullen què s'hauria de llençar a l'orgànica i què no, entre altre informació d'interès pels comerços.

Cartell:

RESULTATS DE LA CAMPANYA

Per tal de facilitar la correcta separació i recollida selectiva de la matèria orgànica, des del Consell Comarcal i l'empresa responsable de la recollida i gestió dels residus a la comarca (IGFA, SA) han volgut oferir l'opció de participar en un sistema porta a porta només pels grans generadors del sector de la restauració i establiments comercials i pels residus de matèria orgànica. Segons el municipi, aquesta recollida es faria 1, 2 o 3 cops per setmana.

Aquest servei estaria disponible per 83 establiments dels visitats (per la seva localització). D'aquests, 30 (36%) han mostrat interès, 25 (30%) han dit que no ho necessiten o que no tenen espai per tenir-lo, i la resta, 28 (34%) no responen la pregunta.

També amb l'objectiu de facilitar la separació de la matèria orgànica, s'ha ofert als establiments rebre un bujol de 120L només per la matèria orgànica. Dels 138 establiments enquestats, el 70% han dit que sí. Pel que fa a l'altre 30%, han dit que no en volien, principalment perquè són bujols massa grans i per tant, difícils de buidar als contenidors del carrer i/o perquè ocupen molt d'espai.

En el cas dels càmpings, se'ls van oferir bosses de colors per repartir entre els usuaris i facilitar la separació dels residus, i els 6 càmpings les van acceptar amb molt d'interès.

12.3 ACTIVITAT "AUTÒPSIA DELS RESIDUS"

En el marc de la Setmana de la Sostenibilitat, el dimecres 22 de setembre de 2021, es va fer una caracterització de residus a un contenidor de rebuig ("autòpsia"), per ajudar a prendre consciència de la quantitat de residus innecessaris que es generen i de la mala separació dels mateixos.

La finalitat de l'actuació era visibilitzar i sensibilitzar sobre els residus que van a parar al contenidor de resta i evidenciar que la majoria són recuperables (compostables, reutilitzables o reciclables), i que, per tant, haurien de dipositar-se en altres contenidors.

Per fer l'activitat es van agafar 20 bosses procedents d'un contenidor de rebuig. Es van pesar totes les bosses i es va anotar la suma per saber el pes total dels residus a caracteritzar. A continuació, es van posar les bosses sobre una taula, es van obrir i es van separar els diferents materials en bosses transparents perquè fos visible el seu contingut. Per acabar, quan es van tenir tots els materials classificats, es van pesar i anotar el seu resultat.

Els resultats van ser els següents:

Pes total de les 20 bosses abans de classificar: **59,7 kg**

Classificació dels residus trobats:

	Pes	%
Residus orgànics	21,5	36,1
Malbaratament alimentari	5,5	9,22
Paper i cartró	4,7	7,88
Envasos i embolcalls de plàstic, de metalls, fusta i brics	9,9	16,54
Envasos d'aigua	0,6	1
Envasos de vidre	8,8	14,76
Tèxtil	4,2	7
Altres reciclables i especials	1,9	3,14
Rebuig	2,6	4,36
Total	59,7	100

A l'autòpsia es va poder observar com el 95% dels residus eren compostables o reciclables i no haurien d'haver-se dipositat en aquest contenidor.

Cal destacar, els residus orgànics, que representaven gairebé el 50% dels residus analitzats, un 20% dels quals corresponia, a més, a malbaratament alimentari. Així doncs, és evident la necessitat de reforçar la importància de la recollida selectiva de la fracció orgànica, uns residus que poden ser fàcilment recuperables si es separen correctament perquè puguin ser destinats a una planta de compostatge.

FOTOGRAFIES

Autòpsia

Autòpsia
RESTOS ORGÁNICOS

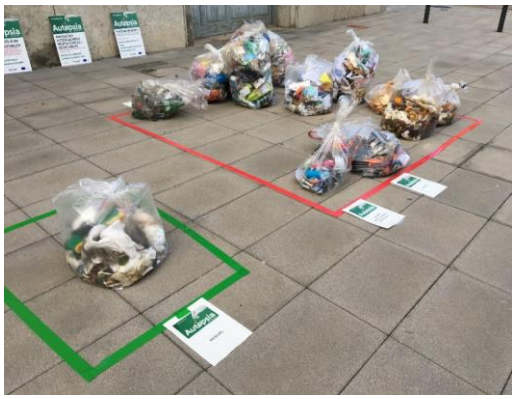

Consell Comarcal
del Ripollès

Àrea de Territori i Sostenibilitat
Consell Comarcal del Ripollès
Carrer del Progrés, 22. 17500 Ripoll
972 70 32 11 · mediambient@ripolles.cat · ripolles.cat
© 2022